

ଦୁର୍ଗା ଯା ଓଷା

ବା

ଦୁଅ କିଭଳିଆ ଓଷା

ଦୁର୍ଗା ଓଷାର ମହିମା ଯେତେ ।

କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କହିବା କେତେ ॥

ପ୍ରକାଶକ-ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଷ୍ଟୋର

ସାପ୍ତସ୍ଥାନ - ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଷ୍ଟୋର

ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟର - ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର ସାହୁ

ଅଲିଶାବାଦ କଟକ-୨

ପୋ:ନଂ-୨୪୭୯୭

ମୂଲ୍ୟ-ପଚସ୍ରଶୀ ପଇସା ମାତ୍ର

ବୃହତ୍
ଦୁତିଆ ଓଷା
ବା

ଦୁତିବାହନ କଥା

ପ୍ରଥମ ଛାନ୍ଦ

ଜୟ ତୁ ଜୟ ଧର୍ମ ନରଞ୍ଜନ । ଜୟ ଜୟ ଧର୍ମ ଦୁତିବାହନ ।
ଯାହା ନାମ ଗୋଟି ସଂସାରେ ସାର । ଶୁଣିଲେ ନାନା ଦୋଷ
ହୋଇ ପାର ॥ ଦୁତିଆ ଓଷାର ମନ୍ତ୍ରମା ଯେତେ । କଥା
ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କହୁଛି ଗୀତେ । ବାଞ୍ଛା ମନ୍ତ୍ର ଅବବାସ୍ୟ ନାଶ ।
କାଳପୁରୁଷ ପେଟହରା ପ୍ରାଣ ॥ କୁଳ ନାଶକୁ କାକବାଞ୍ଛା ମିଳେ ।
ବେଦବ୍ରତଣ ପାଳବନ୍ଧ୍ୟା ଠୁଳେ ॥ କୁଳଟା ପ୍ରାଣ ଯେ ଅକର୍ମ ନାଶ ।
ଏ ଓଷା କଲେ ଏତେ ଦୋଷ ତରି ॥ ଅତି ଦୁର୍ଗଣାରେ ଦୁତିଆ
ଓଷା । ପାରିଲ ଲୋକ କରଇ ସହସା ॥ ଆନ ଓଷାରେ ନାହିଁ
ଏତେ କାଷ୍ଠା । ପାଳ ମିଳେ ଯେହୁ କରଇ ନଷ୍ଟା । ନଷ୍ଟାର ଯେ
ଜନ ଓଷା କରିବ । ଧନ ଜନ ଗୋପ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲଭିବ ॥ ଦୁତିଆ
ଓଷାର ପାଳ ବିଶେଷ । ଗୀତେ କହିଲେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ॥

—୦—

ଦ୍ଵିତୀୟ ଛାନ୍ଦ

ଆଶ୍ଵିନ କୃଷ୍ଣ ସପ୍ତମୀ ଦିନ । ଏକବାର କରି ଓଷା
ବିଧାନ ॥ ନାନା ବ୍ୟଞ୍ଜନ କରିଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଶୀଘ୍ର ପିଠା ଆଦି
ଦୃଢ଼ାକ୍ର ଅନ୍ନ ॥ ଏକା ଲେଉଟିଆ ଶାଗକୁ ଛୁଡ଼ି । ସବ ପରିବା
ଯେ ଯାହାକୁ ଲେଡ଼ି ॥ ଏମାନେ ସଂଯୋଗ କରି ଥୋଇବ ।
ସୁଗନ୍ଧ ଦେନିଶ ସ୍ନାନକୁ ପିବ ॥ ଦେଖିଣ ଉତ୍ତମ ନଦୀ

ପୋଷଣ । କୋଠ ଓଳିଆଇ ନମିଳ କରି ॥ ବାଳରେ ଚିଲ
 ଶିଆଳ ଗଡ଼ବ । ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ ଦୁଇ ଦାନକାଠି ଦେବ । ଅପା-
 ମାରଙ୍ଗର ସେ ଦାନ କାଠି । ଆଉ କାଠିମାନ ଶୁଧୁ ନୁହେଁଟି ॥
 ନାଡ଼ଲଗା ଜହ୍ନି କାକୁଡ଼ମାନ । ତାହାଙ୍କ ଉପରେ କରି ମଣ୍ଡନ ॥
 ନାନା ରେ ପୁଷ୍ପେ ତାଙ୍କୁ ପୂଜିବ । ବହୁତ ପ୍ରକାରେ ସୁନ୍ଦର
 କରିବ ॥ ସର୍ପିଏ ଦେବତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣାମ କରି । ମନର ବାଞ୍ଛା ମନରେ
 ସୁମରି ॥ ପଛକୁ ଲେଉଟି ଚାହିଁବ ନାହିଁ । ଘରକୁ ଆସିବ ମଉନ
 ହୋଇ ॥ ପିନ୍ଧିବ ଆସି ସୁଖୀନ ବସନ । ସିନ୍ଦୂର କଞ୍ଜୁଳ ଆଉ
 ଚନ୍ଦନ ॥ ପାହାର ଯେ ଥିବ ଯେମନ୍ତ ବ୍ୟୟ । ନିଆ ବସନ ତ
 ଅଙ୍ଗ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ । ହସ୍ତମାନେ ସବୁ ଯତନ କରି । କ୍ଷୀର ପିଠା ଆଦି
 ସମ୍ଭାର ଭରି ॥ ପକଳ ଦ୍ରବ୍ୟ ବନ୍ଧୁଥିବ ଯାହା । ସ୍ଥାନ ଲିପିପୋଛି
 ବାଡ଼ିବ ତାହା । ଦୁଃଖବାହନକୁ ନୈବେଦ୍ୟ ଦେବ । ତଦନ୍ତେ
 ଚିଲ ଶିଆଳ ପୂଜିବ ॥ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବଙ୍କୁ ଡାକି ଭୁଞ୍ଜିବ । ପୁଅ
 ଗୃହସ୍ଥଙ୍କୁ ସେମାନ ଦେବ ॥ ରାସରେ ଏହି ପ୍ରକାର କରିବ ।
 ନିଶାରେ ଦୁଃଖବାହନ ପୂଜିବ ॥ ଏଇ ରୂପେ ଏକବାରକୁ କରି ।
 ବସ ପାହିଲେ ଯେ ଓଷା ଆଚରି ॥ ହିଙ୍ଗୁ ପୁଷ୍ପ କଥା ହେଲେ
 ଶେଷ । ଗୀତେ ଭଣିଲେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ॥

ତୃତୀୟ ଛାନ୍ଦ

ଅଷ୍ଟମୀ ଦିନ ପ୍ରସାଦକୁ ଉଠି । ଚିଲ ଶିଆଳଙ୍କୁ ଯାଇଣ
 ଭେଟି ॥ ଚାରିପାଶେ ସ୍ନାନ ସାରିବ । ସେ ଦିନଯାକ ସେ
 ନିର୍ଜ୍ଜଳ ହେବ ॥ ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳରେ ପବନ ସ୍ଥାନରେ । କୋଠ
 ସଜାଡ଼ି ଆନନ୍ଦ ମନରେ ॥ ଜାଣିବା ଲୋକ କୋଠି ସଜାଡ଼ିବ ।
 ନ ଜାଣିବା ଲୋକ ଦଣ୍ଡ ପାଇବ । ଚାରି କୋଣିଆ କରିଣ
 ଖୋଲିବ । ମଝି ଗାପଦଣ୍ଡି ପରି କରିବ ॥ ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରାୟେ
 ଦୁଇଫାତେ ପ୍ରମାଣ । ଏଥିରୁ କେବେ ନ କରିବ ଆନ ॥ କଣି

ପୋତିଣ କୁଞ୍ଜ ସଜ ଡବ । ଭୁଲସୀ ଦୃଷକୁ ମଧ୍ୟେ ସେପିବ ॥
 ଉପରେ ଚାନ୍ଦିଆ ଗୋଟିଏ ବାନ୍ଧ । କଇଁଫୁଲ ମଣ୍ଡେ ପୁରାଇ ସନ୍ଧ ॥
 କୋଠି ମଧ୍ୟରେ କଦଳୀ ଲଗାଇ । ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାଦନ ବର୍ଣ୍ଣ ତାକୁ
 କହି ॥ ବାଞ୍ଛୀ ମଡ଼ିଛୁ ପୁଅ ଦୋଷ ପାଇ । ଦର୍ଶଣେ ପ୍ରାପିବ
 ଦି ଡାଳ ନେଇ ॥ ବାସ ଯୁଦ୍ଧ ଡାଳ ଆଣି ସଭୁର । ଯତନେ
 ସେପିବ ଯହିଁ ପାଶର ॥ ନାନାଦି ବର୍ଣ୍ଣରେ ମୁରୁଜ କରି । ସୂର୍ଯ୍ୟ
 ଦେବଙ୍କୁ ଲେଖିବ ସୁମରି ॥ ଚଳ ଶିଆଳକୁ ରଖି ଉତ୍ତର ।
 ପଶ୍ଚିମରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାଦନ ପୁର ॥ ସକଳେ ପିନ୍ଧଣ ଶୁକୁ ବସନ
 ସିନ୍ଦୂର କଳ୍ପଳମାନ ଦେନଣ ॥ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ସୁବେଶ ହେଇବ
 କୋଠି ସମୀପରେ ଯାଇଁ ବସିବ ॥ ଦୃଢ଼ ଘାପଗୋଟି ଜାଳ ଜାଗର ।
 ସମୀପ ରଖିବ ପୂଜା ସମ୍ଭାର ॥ ନିଆଁ ଲୁହା ଯହିଁ ଲାଗିବ ନାହିଁ ।
 ପୂଜା ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଥିବ ଭିଆଇ ॥ ଆଶୁ କଦମ୍ବଳ ନଡ଼ିଆ ମୁଗ ।
 ପାତଲକଦଳୀ ସୋଛା ନାରଙ୍ଗ ॥ ବଡ଼ଚଣା ମୁଳା ପାନ କାକୁଡ଼ି ।
 ମକା କରମଙ୍ଗା ନଅରକୋଳି ॥ ଉଆଉଁ କାମୁଲ ଲେମ୍ବୁ କମଳା ॥
 କେରଣ୍ଡା କୋଳି ଯେ ପଦ୍ମ ପୁଷ୍କର ॥ ଜହ୍ନି କିଶାରୁ ଆଦି କରି
 ଯେତେ । ଏକାଇଣ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏହି ସଂଯୁକ୍ତେ ॥ ଚୁଙ୍ଗୁଡ଼ା ଗୋଟିକେ
 ସକଳ ଭରି । ନୂଆ ବସନକୁ ପାହାଡ଼ କରି ପୂଜା ଦେନାଇ ମିଳି
 କୋଠିପାଶେ ॥ ବସିବେ ସକଳେ ମନ ହରଷେ ॥ ଭଣ୍ଡାର ଦରରେ
 ଚୁଙ୍ଗୁଡ଼ାମାନ । ସଜାଡ଼ ରଖିବ ସବୁ ଯତନ । ଯେଉଁ ମାନଙ୍କର
 ପାହାଡ଼ା ଥିବ । କୋଠି ଚାରିପାଶେ ବେଢ଼ାଇ ଦେବ ॥ କଉଡ଼ି
 ଏକୋଇଶ ଗଣ୍ଡା ପୁଆ । ଆଗ କୋଠିରେ ପକାଇବ ଜାହା ॥ ଏଥ
 ଉଣା କଲେ ଫଳ ନ ପାଇ । ଖଣ୍ଡନ କଲେ ଧର୍ମ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ॥
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାଦନ ନୁହନ୍ତି ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରସାଦେ କହେ ଧୂରୁଷୋତ୍ତମ
 ଦାସ ॥

ଚତୁର୍ଥ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ସାନନ୍ଦେ ନାଶ । କଥା ଶୁଣିବ ଏକ ମନ
 କରି ॥ କୌଣସି ଆଡ଼କୁ ମନ ନ ଦେବ । କଥା ଶେଷରେ
 ହୁଳହୁଳି ଦେବ ॥ ଏଥିଉତ୍ତରୁ ଶୁଣ ସେହି କଥା । ଦୁଃ-
 ବାହନଙ୍କ ଯେତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ॥ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳ ବୋଲି ନଗ୍ର ଏକ ।
 ସେ ନଗ୍ରେ ବସନ୍ତି ଅନେକ ଲୋକ ॥ ଅଷ୍ଟସାଟକଙ୍କ ଆଦି
 ପରଜା । ସୁରକ୍ଷିତ ବୋଲି ସେ ରାଜ୍ୟ ରଜା ॥ ନାନା ଅଇଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟେ
 ବଡ଼ଇ ଧନ । କାହାର ବଡ଼ଇ ନାହିଁ ସନ୍ତାନ । ସେ ନଗ୍ରେ
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ନାମେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ । ବାକ୍ସିତ ବିଧବା ଅଟେ ସେ ପୁଣି ॥
 ରୂପ ରୁଣରେ ସୁଲକ୍ଷଣା ଶେଷ । କି ଅବା ପାବଣୀ ରତି କି
 ରମ୍ଭା ॥ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ତା ମନେ ବଡ଼ ଭକତି । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜପ, ସ୍ତୁତି
 କରଇ ନିତି ॥ ଅକର୍ମେ ନ ଥାଇ ସୁକର୍ମେ ଥାଇ । ଉଚିତ ଦୁଃଖ
 ଯେ ତାହା ପାଳଇ ॥ ସପତ୍ନୀ ନାମେ ଯେ ତାର ପୋଇଲି ।
 କୁଟା କରନ୍ତି ରାଶି ଲୋକ ବୋଲି ॥ ଏସନେ ତହିଁ କିଛି ଦିନଗଲା ।
 ଆଶୁନ ମାସ ପିତୃପକ୍ଷ ହେଲା ॥ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରିବାକୁ ସବୁରି ମନ ।
 ସୁରକ୍ଷିତ ରଜା କହେ ବଚନ ॥ ମନ୍ତ୍ରୀକି ରୁଣି ରଜା ଆଜ୍ଞା
 ଦେଲେ । ଆମ୍ଭେ ଯେ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରିବା ବୋଇଲେ ॥ ଧାନକୁଟା
 ଦେବେ କୁଟକୁଣିକି । କୁଟା ଧାନହିଁ ଦେଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀକି । ରଜ
 ନଅରେ କେ'ଠ ଖଦା ହେବ । ରୁଣିଦିନେ ସବୁ ରୁଞ୍ଜଳ ଦେବ ॥
 ଟଙ୍କୁ ସିନା ସବୁରି ଭରସା । ଦଇବରେ କଲ ଘୋର ବରଷା
 କେହି ନକୁଟିଲେ କୁଟାର ଧାନ । ବ୍ରାହ୍ମଣୀର ହେଲା ଅପୈର୍ଯ୍ୟ
 ମନ ॥ କୁଟା ରୁଞ୍ଜଳ ରା । ଘରେ ତୋର । କେମନ୍ତ ମୁଁ ଦେବ
 ନ ହେଲା ଖରା ॥ ରୁଞ୍ଜଳ ନ ଦେଲେ ଦଣ୍ଡିବ ନେଇ । ସତ୍ୟ
 ମନାସିଲ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ରୁଣି । ମୋ ପତି ହେବ ଧର୍ମ ନରଞ୍ଜନ

ଶୁଖାଇ ଦିଅ ମୋ ଉନ୍ମୁନା ଧାନ ॥ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯହୁଁ କଲ
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ । ଆକାଶେ ଚଳି ଯାନ୍ତେ ଦିନମଣି । କରଣ ତେଜେ
 ଶୁଖାଇଲ ଧାନ । ସତ୍ୟ କରିଛୁ ଦେବ ନିରଞ୍ଜନ ॥ ଶୁଖିଲ ଧାନକୁ
 କୁଟିଲ ନେଇ । ଅଭିମାନେ ଛନ୍ଦ୍ର ସବୁ ଉପେଇଁ । ବ୍ରାହ୍ମଣୀ
 ସତ୍ୟ ଶୁଣିଛନ୍ତି ସୂର୍ଯ୍ୟ । କାମ ଆରତେ ନ ରହଇ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ॥
 ବୁଢ଼ିଲ ବେଳ ସେ ହୋଇଲ ରାତି । ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଦରକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ
 ଚଳନ୍ତି ॥ ଏମନ୍ତ କୃତ୍ୟ ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ କଲ । ସତ୍ୟ କରି ପୁଣି
 ନିସତ ହେଲୁ । ସତ୍ୟ କରିଛୁ ଆସିବେ ଅବଧୂ । ମନେ ବିରୁଣଲ
 କମଟ ବୁଦ୍ଧି ॥ ସପନା ନାମେଣ ତାହାର ଦାସୀ । ସୁବେଳ ତାକୁ
 କରାଇଲ ବସି ॥ ନାନା ଅଳଙ୍କାର ଭୂଷଣ କରି । ପାଟ ଉପରଣ
 ପାଟେ ପହୁରି । ଯେଉଁ ଖଟେ ଶୋଇଥାଏ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ । ତହିଁରେ
 ତାକୁ ଶୁଆଇଲ ଆଣି ॥ ପୋଇଲି ଶୁଅଇ ଯେବଣ ଘରେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଯାଇ ଶୋଇଲ ତହିଁରେ । ଆଗତ କରି ଦାସୀକ
 ବୋଲଇ । ପୁରୁଷ ଅଇଲେ ଡରିବୁ ନାହିଁ । ତୁକାର କରି ନ
 ବୋଲିବୁ ତାଙ୍କୁ । ମାଗିଲ ମାନ୍ୟକେ ଦେବୁ ଦେହକୁ । କିଛି ନ
 ବୋଲି ତୁନି ହୋଇଥିବୁ । ଯାହା କହିବୁ ମନରେ ରଖିବୁ ॥ ନିଶା
 ନିର୍ଜନରେ ଶୋଇଲେ ଯାଇ । ବଜେ କଲେ ଗୁପ୍ତା ଦେବାର ମାଁ
 ଦିନକର ନାଥ କାମେ ଆରତେ । ଏକେତ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ କରିଛୁ ସତ୍ୟ ॥
 ନାନା ରସବନ୍ଧେ କରିବେ କେଳି । ବିରୁଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ମନ୍ଦିରେ ମିଳି ॥
 ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନାହିଁ । ପୋଇଲି ଶୋଇଛୁ ସୁବେଶ
 ହୋଇ । ସେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀଙ୍କ ଉଦାର ନାହିଁ । ଦାସୀ ବୋଲି କରି
 ଚିତ୍କାରେ ଚିତ୍କା ॥ ଏତେ ବିରୁଣ ବାହୁଡ଼ିଲେ ବେଗ । ଆମ୍ଭେ କି
 ଛୁଇଁବା ଦାସୀର ଅଙ୍ଗ । ମନ୍ଦନେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହେଉଛୁ ଅଙ୍ଗ । ଯେଣୁ
 ହେଇ ନାହିଁ କାମିନୀ ସଙ୍ଗ ॥ ସେହି ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଅଗଣା ଭିତରେ ।
 ପ୍ରସାଦ କଲେ ଲେଉଟିଆ ମୂଳେ । ଯେତେକ ସାଥୀ ଉତ୍ସର୍ଗରେ

ଥିଲା । ପ୍ରସାଦ ସଙ୍ଗେ ଗଢ଼େ ପଡ଼ିଲା । ନିରାଶେ ପ୍ରଭୁ ଚଳିଲେ
ଭୁବନ । ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ କହେ ବଚନ ॥

—୦—

ପଞ୍ଚମ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଅନ୍ତେ କଥା ଶୁଣ ସୁଜନ । ପୁଣି ନିଶି ପାଞ୍ଚ ହୋଇଲ
ଦିନ । ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଉଠି ଦାସୀଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛିଲା । କହ ଲେ ରାସରେ କେ
ଆସିଥିଲା । ଦାସୀ ବୋଲିଲା ମୁଁ ଜାଣକ ନାହିଁ । ଦେଖିଲି ଘରେ
ଖରା ଥିଲା ହୋଇ ॥ ଶୁଣିଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ହେଲା ମଉନ । ପାଞ୍ଚଲ
ମୁହଁ ହେଲି ସତ୍ୟ ଭଗ୍ନ ॥ ଦାସୀକ ଫେଡ଼ି କିଛି ନ କହିଲା ।
ଲେଉଟିଆ ଗଢ଼େ ଖର୍ଯ୍ୟ ରହିଲା ॥ ଏମନ୍ତେ ଗଲା ସେ କିଛି ଦିବସ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ହୋଇଲା ପାକାପ୍ରରାଧ । ପଞ୍ଚମ ଦିନେ ଶୁଭ ସ୍ନାନ କଲା ।
ପୋଇଲିକ ତାର ରାଇ ବୋଲିଲା । ଆହେ ସପନା ଶୁଣ ତୁ ବେଗ ।
ଅନାଦିନା କରି କରଲେ ଗାଗ ॥ ଏକଥା କେହି ତ ଜାଣନ୍ତି
ନାହିଁ । ସେହି ଲେଉଟିଆ ତୋଳିଲା ଯାଇ ! ଯତନ କରି ଖରଡ଼ିଲା
ପୁଣି । ଆନନ୍ଦ ଖାଇଲା ତାହା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ॥ ଅଷ୍ଟମ ଖର୍ଯ୍ୟର ଷଷ୍ଠ
ନୋହିଲା । ଗଣ୍ଡା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଗଉଁବାସ ହେଲା ॥ ଦିନକୁ ଦିନ ତ
ପେଟ ଦିଶିଲା । ଭୁଟ ଭୁଟ କଥା ଦଣ୍ଡେ ପଡ଼ିଲା । ରଜାନ
ଛୁମ୍ବରେ ପଡ଼ିଲା ଧାଇ । ଧରଇ ନେଲେ ଲୋକ ବରଗାଇ ॥
ରଜା ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଶୁଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ । ଏତେ ଅମାତ୍ୟ କଲୁ କାହିଁ
ପୁଣି ॥ ରଜା ବଚନେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ କହଇ । ଶୁଣିମା ଦେବ ସାବଧାନ
ହୋଇ । ଆଶୁନ ମାସ ପିତୃପକ୍ଷ ହେଲା । ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ରୁ ଧାନକୁଟା
ପଡ଼ିଲା ॥ ସମସ୍ତ ଘରେ ଧାନ ଦେଲେ ନେଇ । ମୋ ଘରେ
ଧାନ ଅଜାଡ଼ିଲେ ଯାଇ ॥ ଧାନ ଦେଇ କରି ସେବକ
ଗଲେ । ଗୁରୁ ଦିନକୁ କଲେ ସେବୁ କଲେ ॥ ଏମନ୍ତେ ନହୁଁ
ସେ ବରଷା ହେଲା । ଧାନ ଉର୍ଦ୍ଧାଭାବ ଖରା ନ କଲା ॥

ଭୂଜଳ କେମନ୍ତେ ରଜାକୁ ଦେବ । ନଦେଲତ ମୁହିଁ ଦଣ୍ଡ ପାଇବ ॥
 ଏମନ୍ତ ମୋର ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରାକଳି । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବତାକୁ ମନେ
 ସୁରଲି ॥ ମୁହିଁ ବୋଲି ଦେବତାଙ୍କ ବର । ମୋହ ଦୁଆରେ ଧାନ୍
 ଖରା କର ॥ ଖରାକଲେ ମୁହିଁ ଭୂଜଳ ଦେବ । ଭୂମୁକୁ ମୋର ଅନ୍ଧ
 ସମପ୍ରତି ମୋହ ମନ ଦିନକର ଜାଣିଲେ । ସେଦିନ ମୋର
 ହାରେ ଖରାକଲେ ॥ ଧାନକୁଟିକର ଭୂଜଳ ଦେଲି । ରଜାଙ୍କଠାରେ
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ହୋଇଲି ॥ ଏମନ୍ତ ଚତୁର୍ଥ ସେହି ରଜନୀରେ । ଦିନକର
 ନାଥ ଦିନସ୍ବ କଲେ । ମୋର ମନରେ ଯେ କପଟ କଲି ।
 ତାହାକୁ ମୁହିଁ ଅନ୍ତର ହୋଇଲି ॥ ପୋଇଲକ ହେ ସୁବେଶ
 କରାଇ । ଆତ୍ମଣୀ ଖଟେ ଶୁଆଇଲି ନେଇ ॥ ତାହା ଜାଣିଲେ ପ୍ରଭୁ
 ଦିନକର । କପଟ ଦେଖି ବାହୁଡ଼ିଲେ ଖର ॥ ଏମନ୍ତ ଚତୁର୍ଥ କିଛି
 ଦିନ ଲେ । ମୋହର ଶୁଭ ସ୍ନାନ ହୋଇଲ ॥ ଶାଗ ଖାଇବାକୁ
 ବଳିଲ ମନ । ଲେଉଟିଆ ଶାଗ କଲି ରନ୍ଧନ ॥ ଏତେ ମାସ ଦେବ
 ମୁହିଁ ଖାଇଲି । ଖାଇବା ମାତ୍ରେ ଗର୍ଭ ବାସ ହେଲ ॥ ଏତକ ଯତ୍ନ
 ସେ ରଜା ଶୁଣିଲେ । ରଣ୍ଡା ବ୍ରାହ୍ମଣୀକ ମେଲଣି ଦେଲେ ॥ ତାହାର
 ପତି ଦିନକର ନାଥ । ଦଣ୍ଡି ବାକୁ କେହି ଦୁହେଁ ସମର୍ଥ ॥ ଯାହା
 ନରେ ଅଛି ଦୁଇବାଦନ । ମହାତେଜ ମୁଣି ସୂର୍ଯ୍ୟର ବର୍ଣ୍ଣ ॥ ରୂପ
 ଦେଖିକରି ଦଣ୍ଡିଲେ ନାହିଁ । ଗ୍ରାମରୁ ଦେଲେ ବାହାର କରାଇ ॥
 ବଧବା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ କାତର ହୋଇ । ଶ୍ଯାୟୁଷ୍ଠସୋଉମ ଦାସ
 ଭଣଇ ॥

—୦—

ଷଷ୍ଠ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଜନେ ଶୁଣିମା । ବଧବା ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଗୁଣ
 ଗାଣିମା ॥ ଗ୍ରାମ ବାହାରେ କଲ ଏକ ଘର । ଅସଙ୍ଗ ଦୋରୁଷ

ବୋଲନ୍ତି ନର ॥ ଦଶ ମାସ ଯହୁଁ ହେଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆଶୁନ କୃଷ୍ଣ
 ଅଷ୍ଟମୀର ଦିନ ॥ ଆଦ୍ରାଦଶମି ସେ ଶୁଣି ମିଥୁନ । ଉଦୟେ ଜନମ
 ଦୁତିବାହନ ॥ ରୂପ ଗୁଣ କିସ ଉପମା ଦେବା । କାମଦେବ ପ୍ରାୟେ
 ଦଶଇ ଶୋଭା ॥ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ଇ କୁମର । ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷରେ ଯେହେ
 ଶଶଧର ॥ ଦିନକୁ ଦିନ ବୟସ ବିଶେଷ । କହୁ କହୁ ହେଲ ପାଞ୍ଚ
 ବରଷ । ରାଜଜେମା ଦେଇ ମନ୍ତ୍ରୀ କୁମର । ସାଧବ ପୁଅ କଟୁଆଳ
 ବାଳ । ପଡ଼ନ୍ତି ଯେ ଚାଟଶାଳୀରେ ଯାଇ । ଖଡ଼ ଧରାଇଲେ ପୁଅକୁ
 ଚଢ଼ି ॥ ପଢ଼ୁ ଡଢ଼ୁ ଚଳୁ କିଛି ଦିବସ । ନାନାଦି ବିଦ୍ୟାରେ ହେଲ
 ଅଭ୍ୟାସ ॥ ଏକ ଦିନକରେ ବସନ୍ତ ପଡ଼ି । କୁମର ହସ୍ତ ଖଡ଼ଗଲ
 ଗଡ଼ି । ଦୋସାଧୁ କୁମର ଥାଇ ବୋଇଲ । ଅଶବାବୁଆର ଖଡ଼
 ଗଡ଼ିଲ ॥ ଅସଙ୍ଗ କୁମର ଜାରଜାତକା । ଏଡ଼େ ଗରବରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ
 ଟୋକା ତାହା ଶୁଣି ଦୁତିବାହନ ରେଷ । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଘରଠାରେ
 ପ୍ରବେଶ । କିଛି ନ କହିଲ ମାତାଙ୍କ ଠାରେ । ମୁହଁ ମାଡ଼ି କରି
 ଶୋଇଲ ଘରେ । ମାତା ଯେ ବୋଇଲ ଦୁତିବାହନ । କାହିଁକି
 ରୁଷିଲୁ ରଜୁଣୀଧନ ॥ ଭାଜି ଥିବ ଯେବେ ଗଢ଼ାଇ ଦେବ । ଯାହା
 ବୋଲିବୁ ତା ଖୋଜି ଆଣିବ ॥ ନୋହଲେ କାସଂଜ କରୁଛୁ କଳ
 ରାଜାକୁ କହି ଅଣାଇବ ଧରି ॥ ଦୁତିବାହନ କରି ମହାକୋପ ।
 ବୋଇଲ ପୁଣି ନାହିଁ ମୋର ବାପ ॥ ତୁ ଯେବେ ଅସଙ୍ଗ ତୋ ପୁଅ
 ମୁହିଁ । ଥିବ ଜୀବନ ଧରିବ କମ୍ପାଇ ॥ ବାହନ ବୋଇଲ କହିଛୁ
 ମିଛ । ବାପ କେ ତାକୁ ଦେଖାଅ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ॥ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ବୋଇଲ ପାହୁ
 ଏ ରାତି । ସକାଳେ ଦେଖିବୁ ଯେ ମୋର ପତି ॥ ଦୁତିବାହନ ଯେ
 ଶୋଇଲେ ଯାଇଁ । ଶ୍ରୀପୁରୁଷେ ଉମ ଦାସ ଭଣଇ ॥

ସପ୍ତମ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଅନ୍ତେ କଥା ଶୁଣ ସୁଜନ । ଦୁଃଖବାହନଙ୍କ ମହିମା ମାନ ॥
 ସେଦିନ ନିଶି ପ୍ରସ୍ତର ହୋଇଲେ । ପୂର୍ବଦିଗେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ
 ହେଲେ । ମାତା ବୋଇଲେରେ କୁଳ ନନ୍ଦନ । ପିତା ତୋର ଏହି
 କର ଦର୍ଶନ ॥ ମାତାଙ୍କ ବଚନେ ଦୁଃଖବାହନ । ପିତାକୁ ଚାହିଁ
 କରନ୍ତି ଦର୍ଶନ ॥ ବିଜୟେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଏକା ଚନ୍ଦ୍ରରଥ । ପୁଅକୁ ଦେଖି
 ବଢ଼ାଇଲେ ହସ୍ତ ॥ ଦିନକର ନାଥ ଅତି ସ୍ନେହରେ । ପୁଅକୁ ନେଇ
 ବସାଇ କୋଳରେ ॥ ରତନ ମଣି କଣ୍ଠରେ ବାନ୍ଧିଲେ । ଅମୃତ
 କୁଣ୍ଡଳ କର୍ଣ୍ଣେ ଖଞ୍ଜିଲେ ॥ ଚନ୍ଦ୍ରନ ଦେଇଣ ଅତି ସ୍ନେହରେ ।
 କଙ୍କଣ ବଳୟ ଭରି ଭୁଜରେ ॥ ପୁଅକୁ କୋଳେ ଧରି ମହାସୁଖ ।
 ବୋଇଲେ କିମ୍ପା ତୋ ମନରେ ଦୁଃଖ ॥ ପିତା ବାଣି ଶୁଣି
 ଦୁଃଖବାହନ । ବୋଇଲେ ମୁଁ ଯେବେ ତୁମ୍ଭ ନନ୍ଦନ ॥ ଏଡ଼େ
 ଲୋକକୁ ଯେ କରିଛ ପତି । ସେ କିମ୍ପା ହସାରେ ହେଲ ଅସଙ୍ଗ ॥
 ସସ୍ନେହ ବଚନେ ଦେବ ତପନ । କହିଲେ ମୋ ଧନ ଦୁଃଖବାହନ ॥
 ଆନନ୍ଦ ହୋଇଣ ଏବେ ଯାଅ ଯା । ତୋ ମାତା ହସାରେ ପାଇବ
 ପୂଜା ॥ ସାଧବା ଭୁଜନ ହୋଇବ ନାଗ । ସକଳ ପୂଜିବେ ପାଦେ
 ତୋହରି ॥ ବାଞ୍ଛି ମଡ଼ିତ ଯେଉଁ ନାଗ ହେବେ । ତୋତେ ସେବା
 କରି ବର ପାଇବେ ॥ ଜଗତେ ବିସ୍ତାର ହୋଇବ ଖଣି । ତୋ
 ମାତା ହୋଇବ ପରମ ସଖା ॥ ଏବେ ତୁ ଯାଅ ଯା ମୋହର ସୁତ ।
 ଏ ପୁଣ୍ୟ ଓଷା ଜଗତେ ବିଖ୍ୟାତ ॥ ଜଗତ ଜନ ଜାଣିବେ
 ଯେମନ୍ତେ ॥ ଆମ୍ଭେ ଅଳଙ୍କାର ଦେବା ଭେମନ୍ତେ ॥ ଆଶ୍ୱିନ ମାସ
 କୃଷ୍ଣ ଅଷ୍ଟମୀରେ । ଦୁଃଖୀ ଓଷାକୁ କରିବେ ନରେ ॥ ତାହା ଶୁଣି
 ସୁତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପ୍ରବେଶ । ଗୀତେ ଭଣିଲେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ।

ଅଷ୍ଟମ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଶୁଣ ହେ ନର । ମାତାଙ୍କ ଆଗେ ଭେଟିଲେ
 କୁମର । ଦେହ ଅଳଙ୍କାର ଭୂଷଣ ଦେଖି । ଜନନୀ ମନରେ ବହୁତ
 ସୁଖୀ ॥ ଯେତେ ବଚନ ପିତା ଥିଲେ ଶୁଣି । ଜନନୀଙ୍କ ଆଗେ
 କହିଲେ ଆସି ॥ କହୁଁ କହୁଁ ଦିନ ଦୁଇ ପ୍ରହର । ମଥା ଉପରେ
 ଦେଲେ ଦିନକର ॥ ଚନ୍ଦ୍ରମେଘୀ ପଟ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବାନ୍ଧି । ପଦକ ନୁପୁର
 ମେଖିଲା ଚର୍ଚ୍ଚି ॥ ବସିଣ ତାଡ଼ି ଯେ ଶୁଣିପସରି । ନାନା ଅଳଙ୍କାର
 ବସନେ ଭରି ॥ ସବୁ ନର ନାରୀ ଅଛନ୍ତି ଶୁଣି । ବ୍ରହ୍ମଣୀ ଉପରେ
 ଦେଲେ ପକାଇ ॥ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳ ବୋଲି ରାଜ୍ୟ ଯେତେ । ସବୁରି
 ଆନନ୍ଦ ପ୍ରସନ୍ନ ଚିତ୍ତେ ॥ ଧର୍ମଙ୍କ ପତ୍ନୀ ସେ ଧର୍ମ କୁମର । ଶର୍ମଣ
 ପାଇଁକି ଧାଇଁଲେ ନର ॥ ବାଳକ ବୃଦ୍ଧ ସହଚେ ଧାନ୍ତି ।
 ମାନ୍ୟ ଜନ କଥା କେ ନମାନନ୍ତି ॥ ଧର୍ମ କହିଥିଲେ ଯେତେ ଚରିତ ।
 ଦୁଃଖୀ ଓଷା ଯେ ଉତ୍ତମ ବ୍ରତ ॥ ଯେତେ ଅଳଙ୍କାର ସେ ଦେଇ
 ଥିଲେ । ମାତା ଅଙ୍ଗରେ ତା ଭୂଷଣ କଲେ । ଦେବପ୍ରିୟା ଆଦି
 ସକଳ ଜନ । ଦୁଃଖୀ ଓଷାକୁ କଲେକ ବନ୍ଦନ ॥ ଯେ କାଷ୍ଠା କରି
 ଯାହା ମନାସଇ । ତାକୁ ସେ ଫଳ ଅବଧି ମିଳଇ ॥ ଯେ ବା କାଷ୍ଠା
 କରି ଏ ଓଷା କଲେ । ଧନବତୀ ପୁଷ୍ପବତୀ ହୋଇଲେ ॥ ସେହି
 ଦିନରୁ ସେ ହେଲା ବିଖ୍ୟାତ । ଦୁଃଖବାହନ ଏ ଓଷା ମନ୍ତ୍ରଣ ॥ ଅଷ୍ଟମ
 ଛାନ୍ଦ କଥା ହେଲା ଶେଷ ଗୀତେ କହିଲେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ॥

— ୦ —

ନବମ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଶୁଣ ଏବେ ଆନ । ଦୁଃଖୀ ଓଷାର ମନ୍ତ୍ରମା
 ମାନ ॥ ଚଳ ଶିଆଳ ଗଛପରେ ଥିଲେ । ଦୁଃଖୀ ଓଷା ପୂଜିବାର
 ବେଳେ ॥ କି ଓଷା କରନ୍ତି ସବୁ ଚରୁଣୀ । ଦୁହେଁ କୁହାକୁହି

ହୋଇଲେ ପୁଣି ॥ କାହାର ବ୍ରତ ଏ କାହାର ପୂଜା । ଅତି
 କାଷ୍ଠା ଏହି ବ୍ରତଙ୍କ ରଜା । ଏମନ୍ତ କାଷ୍ଠା ଆନରେ ନ ଦେଖି ।
 ଦୁଇ ଭଉଣୀ ଲେ କରବା ଦେଖି ॥ ଏମନ୍ତ କରି ସେ ବରୁର
 କଲେ । ଓଷାଛଡ଼ିଏ ଯାହା ପୂଜିଥିଲେ ॥ ତାହାଙ୍କ ଛଡ଼ା ଛଡ଼
 ରୂପା ଯେତେ । ଛଡ଼ା ମଳକୁଟି ସ୍ନାନ ନମନ୍ତେ ॥ ସେମାନେ
 ଦେନି ବ୍ରତ ଆଚରଣେ । ତାଳ ପରେ ବସି କଥା ଶୁଣିଲେ ॥
 ପୂଜି ଯାଉ ଗଲେ ଯେ ଯାହା ପୁର । ଏ ଦୁହେଁ ରହିଲେ ବୃଷ
 ଉପର । ଏଥି ଉତ୍ତରୁ ଯେ ଯେମନ୍ତେ କଲେ । ଚଳ ଶିଆଳ କଥା
 ଶୁଣ ଭଲେ ॥ ଚଳଟି ରହିଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଉପରେ । ଶିଆଳ ପଶିଲ
 ହୋଟ ଭିତରେ ॥ ଚଳଟି ମହାକାଷ୍ଠା ବୁଦ୍ଧି କଲ । ଶିଆଳ ଗୋଟି
 ହୋଟରେ ପଶିଲ ॥ ଦଇବେ ରଜନୀ ଦେଲ ଅପାର । ଗ୍ରାମ
 ବାହାରେ ମହା ସେଠି ଘର । ସଖାଳ ଓଷା ପୂଜିବାର ବେଳେ ।
 ସେ ଯେ ନିନ୍ଦାକଲ ବିଦୁଲେ । ବୋଇଲ ଶ୍ରୀ ଖାଇ ମତ
 ହୋଇ । ମିଛେ ମାତନ୍ତୁ ହୁଳହୁଳ ଦେଇ । ଏମନ୍ତ କରି
 ଯହୁଁ ନିନ୍ଦା କଲ । ଅଦଭୁତେ ତାର ପୁସର୍ତ୍ତ ମଲ ॥ ତାହାକୁ
 ରାତିରେ ଯେ ଶୁଣାନରେ । ପକାଇ କରି ଅଇଲେ ସଭାରେ ॥
 ଶୁନ ଶୁଣାଳ ଥୋକାଏ ଖାଇଲେ । ଅର୍ପୁ ମାଂସ ହୋଇ ଥୋକାଏ
 ଥିଲେ । ଶିଆଳ ଖଣ୍ଡିଏ ଲୁଗୁର ଆଣି । କୋରଡ଼ ଭିତରେ ରଖିଲ
 ପୁଣି ॥ ଶିଆଳ ମନରେ ହୋଇ ବମ୍ବୁଖ । କାଷ୍ଠାରେ ସବୁ ନ
 ପାରିଲ ଶ୍ରେକ ॥ ଚଳ ସଙ୍ଗତରେ ଡାଲେ ନ ବସି । କୋରଡ଼
 ଭିତରେ ପଶିଲ ଆସି ॥ କୋରଡ଼ ଭିତରେ ରଖିଛି ଯାହା ।
 ମୁଡ଼ୁ ମୁଡ଼ୁ କରି ରୋକାଏ ତାହା ॥ ଚଳ ଡାକ ଦେଲ ଆଲେ
 ଭଉଣୀ । ମୁଡ଼ୁ ମୁଡ଼ୁ କରି କ ଖାଉ ପୁଣି ॥ ଶିଆଳ ବୋଇଲ
 ନାହିଁ ତ କିଛି । କଅଣ ଖାଇବ ଓଷା କରିଛି ॥ କାଷ୍ଠାରେ ଯାହା
 ମୁଁ ସ୍ନାନ କଲଟି । ଶୀତେ ମୁଡ଼ୁ ମୁଡ଼ୁ ବାଜୁଛି ପାଟି ॥ ତେଣୁ ମୁଁ

ଡାଳେ ବସି ନ ପାଇଲେ । ଶୀତ କଲକୁ କୋରଡ଼େ ପଶିଲ ।
 କୋରଡ଼େ ପଶି ମାଉଁସ ଖାଇଲା । ଚଳଟି ଡାଳେ କାଷ୍ଠାରେ
 ରହିଲା ॥ ଏମନ୍ତେ ଚଢ଼ି ପାହଲକ ରାତି । ଥୋକାଏ ଦିନ ଚଢ଼ି
 ଥିଲେ ବଢ଼ି ॥ ଚଳ ଶିଆଳ ପାଇଲେ କଷଣ । ଥୋକାଏ ଦିନେ
 ଲଭିଲେ ମରଣ ॥ ନବମ ଗୁରୁ କଥା ହେଲ ଶେଷ । ଶ୍ରବେ
 ଭଣିଲେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ॥

୪୦୪

ଦଶମ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ସୁଜନ । ଚଳ ଶିଆଳଙ୍କ ଚରିତ ମାନ ।
 ଦୁଇବାହନ କାଷ୍ଠା ଓଷା ଫଳେ । ଦୁହେଁ ଜନମିଲେ ଉତ୍ତମ
 କୁଳେ ॥ ସୁନ୍ଦରୀ ସୁକୁମାରୀ ସୁଲକ୍ଷଣୀ । ଜନମ ହୋଇଲେ
 ଦୁଇ ଭଉଣୀ ॥ ଶିଆଳ ଗୋଟି ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଆସି ହେଲା ॥ ଶାଳାବତୀ
 ତାର ନାମ ହୋଇଲା ॥ ଚଳ ଯେ ହୋଇଲା ସାନ ଭଉଣୀ ।
 କୁଳବତୀ ହେଲା ନାମ ତା ପୁଣି । ସୁକୁମାର ହୋଇ ପିତାର
 ଦରେ । ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ଯେ ବଞ୍ଚିଲେ ଭଲେ ॥ ଏମନ୍ତ ଥୋକାଏ
 ଦିନ ଅନ୍ତର । ସାଧବ ମନ୍ତ୍ରୀ ଦୁହେଁ ହେଲେ ବର ॥ ଶାଳାବତୀ
 ଅଟେ ବଡ଼ ଭଉଣୀ । ମନ୍ତ୍ରୀ ବିଭା ହେଲେ ତାହାକୁ ପୁଣି ॥ ଚଳ
 ଯେ କୁଳବତୀ ହୋଇଥିଲା । ସାଧବ ନାୟ ସାଧବାଣୀ ହେଲା ॥
 ପୁର କୃତ ଓଷା ପୂର୍ଣ୍ଣର ବଳେ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଭୁଞ୍ଜିଲେ କରମ
 ସୁଫଳେ ॥ ଶିଆଳ ଯେ ବ୍ରତଖଣ୍ଡନ କଲା । ମନ୍ତ୍ରଣ ହୋଇ
 ସଫାରେ ଢେଲ ॥ ଚଳ କାଷ୍ଠାରେ ବ୍ରତ ଆଚରିଲା । ଅନେକ
 ପୁଅ ତହୁଁ ଜାତ କଲା ॥ ଏତେ ମହିମାରେ ଦୁଇଆ ଓଷା ।
 କଲା ଲୋକଙ୍କର ସୁଫଳ ଦଣା । ସେ ଧର୍ମ ନିରଞ୍ଜନ ପପୁର ।
 ସୁର ଅସୁର ହେବେ ନିରନ୍ତର । ତେଣୁ ସେ ଧର୍ମ ଶ୍ରୀଚରଣେ
 ଆଶ । ପ୍ରସାଦେ କହେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ॥

ଏକାଦଶ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଯେ ଏ ଦିବ୍ୟବାଣୀ । ଏମନ୍ତେ କଲେ ସେ ଦୁଇ
 ଭଉଣୀ ॥ ମନ୍ତ୍ରୀ ଭାବିବାର ଯେତେକ ହେଲେ । ଜନମ ହୋଇ ସବୁ
 ତାର ମଲେ । ନାନା ବିଧିରେ ନ ବଞ୍ଚିଲେ କିଛି । ଶାଳାବତୀ ହେଲୁ
 ମହା ମଡ଼ିଛି । ଚିଲଟି ଚଢ଼ି ମହାକଷ୍ଟା କଲୁ । ଧନବତୀ ପୁଷ୍ପବତୀ
 ହୋଇଲୁ । ଜନମ ହେଲେ ଏକୋଇଶ ପୁଣେ । ମହାସୁନ୍ଦର ସେ
 ଧୂଳି ପୁତେ ॥ ତେଣେ ରହିଥାଇ ପ୍ରବର ଜ୍ଞାନ । କାଷ୍ଠା କରିଥାଇ
 ଦୁଃଖବାଦନ ॥ ପୁଷ୍ପ ଗୁଡ଼ସ୍ଥ ପରିଜନ ମେଲେ । ନିଶେଷୀ ଆନନ୍ଦ
 ହୋଇ ସକଳେ ॥ ଅନେକ ପୋଇଲି ଅନେକ ଧନ । କୁଳବତୀ
 ସୁଖେ କଟାଏ ଦିନ ॥ ଶାଳାବତୀ ହେଲୁ ମନ୍ତ୍ରୀ କାମିନୀ । ଏତେ
 ଅଭାଗା ପ୍ରବ କର୍ମ ଦେଲୁ ॥ ଅନେକ କୁମର ଜାତ ହୁଅନ୍ତି । ମଡ଼ିଛି
 ଦୋଷେ ସମସ୍ତେ ମରନ୍ତି ॥ ନିତେ ନୟନୁ ଲୁହ ଗଡ଼ଇ ।
 ବେଶ ବସନ କିଛି ନ ରୁଚଇ ସାନ ଭଉଣୀ ପୁଷ୍ପମାନେ ଦେଖି ।
 ମନେ ହେଉଥାଇ ସେ ମହାସୁଖୀ ॥ ମୋହ ସାନ ହୋଇ ଏମନ୍ତ
 ହେଲୁ । ଅପ୍ରବ ପୁଷ୍ପମାନ ଜାତ କଲୁ ॥ ଏ ମୋ ସଙ୍ଗେ ମଡ଼ିଛି
 ନୋହିଲୁ । ବହୁ ସୁଖେ ଘରଦୁଆର କଲୁ ॥ ଏତକ ସହଇ ଦେହ
 ମୋହର । ସାନ ଭଉଣୀର ଏତେ କୁମର ॥ ଏମନ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧ ମନ୍ତ୍ରୀର
 ନାଶ । ପୁତୁରକୁ ଦେଖି ହୁଏ ବିଦାର ॥ ପ୍ରବରେ ପାହାର ଅର୍ଜିତ
 ନାହିଁ । ଏ କଲେ ଲେଉଟିଲେ ପାଇବ କାହିଁ ॥ ଛଳ ଛନ୍ଦ ଯେ
 ସାଧବାଣୀ ଠାରେ । କିଛି ନ ଥାଏ ଯେ ଆପଣା ଘରେ ॥
 ପୁଷ୍ପମାନକୁ କହଇ ମଧୁର । ନିତି ପାଉଥିବ ମାଉସୀ ଘର ॥
 ଜେଷ୍ଠ ମାଉସୀ ମାତାଠାରୁ ବଳେ । ଭୁବକୁ ଧରୁଥିବ ସେହୁ
 କୋଳେ ॥ ଦେଖିଲେ ଆନମାନ ହେଉଥିବ । ମନ ଦୁଃଖ
 ତାର ପାଶୋର ଯିବ ॥ ଏହା ବିରୁଦ୍ଧ ସୁତକୁ ପେଶଇ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ଭାରିଯା ତାହା ନ ଜାଣଇ ॥ ବୋଲଇ ଦେଖଣୀ ଚୁଡ଼ାଣୀ
 ପାଇ । ପୁଅକୁ ଦେଉଥାଇ ପଢ଼ିଥାଇ ॥ ଏମନ୍ତ ସବୁ ନାହିଁ ମୋର
 ଦେହ । ପୋଡ଼ି ପାଉଁଜିନା ଏହାଙ୍କ ଦେହ ॥ ଏମନ୍ତ ବରୁର କରି
 ନରତେ । ପୁରୁଷମାନ ମାରିବ କେମନ୍ତେ ॥ ମୋହ ସଙ୍ଗତରେ ମାଡ଼ି
 ମଡ଼ିଛି ଦେଉ । ଦେଖଣୀ ଚୁଡ଼ାଣୀ ମୋହର ନୋହୁ ॥ କପଟ କରି
 ତା ପୁଅକୁ ମାରି । ଦେଖାଇବ ନେଇ ପାଶେ ତାହାର ॥ ଏତେ
 ପାଞ୍ଚକର ସେହି ରାତିଣୀ । ଦାସୀଙ୍କ ବୋଲଇ ବଶ୍ମାସ ବାଣୀ ॥
 ଆଲେ ଦାସୀମାନେ ଏମନ୍ତ କରି । ଭଉଣୀ ପୁଅ ଅସହଣି ମୋର ॥
 ତାହାକୁ ମାରିବା ବଶ୍ମାସ କରି ॥ କେହି ନ ଜାଣିବେ କପଟେ ଧରି ॥
 ସଂଆନ୍ତାଣୀ ଯାହା ଆଜ୍ଞା ସେ କଲେ । ଭାଙ୍ଗି ପାରନ୍ତି କି ପୋଇଲି
 ଭଲେ । ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭ ଆଜ୍ଞା ପରମ ଶ । କରିବୁ ଆମ୍ଭେ ତାହାଙ୍କ
 ମରଣ ॥ ଦାସୀଙ୍କ ବାଣୀ ଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀ ନାଶ । ମାରିବା ପାଇଁ ହୋଇଲ
 ତଥା ॥ ହସି ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଭାବେ ମନ । ମାଇଲେ ରଖିବେ
 ଦୁଷ୍ଟବାହନ ॥୩୪॥

— ୦ —

ଦୁଷ୍ଟା ଗାଥା

ଏଥୁ ଉତ୍ତରେ ଯେ ପୁରୁଷମାନେ । ମାଉସୀ ପାଶେ ମିଳିଲେ
 ବହନେ ॥ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖିକରି ମନେ ଭାଳି । ଗୁପ୍ତ କରି ତହୁଁ
 ଦେଲେ ଚାଲି । ବୋଲଇ ବାବୁରେ ଏଣିକି ଆସ । ଭୁଞ୍ଜିବକୁ
 ଦେବ ଦବ୍ୟ ପଦ୍ୟ ॥ ବାଳକ ସିନା ତ ଯତ ମଣିଲେ । ଯେଣିକି
 ଡାକଲ କେଣିକି ଚଲେ ॥ ସବୁକୁ ମାରି କଲ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ । ସ୍ବରୂପ
 ନୁହଇ ମାୟାର ପିଣ୍ଡ ॥ ତାହାକୁ ନେଇ ହାଣିବାର ବେଳେ ।
 ଦୁଷ୍ଟବାହନ ଜାଣି ଯୋଗବଳେ ॥ ମାୟାରେ ନେଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ
 କରି । ମାୟା କୁମରକୁ ମାଉସୀ ମାରି ॥ ଦାସୀଙ୍କ ବୋଲଇ

ସବୁର ମୁଣ୍ଡ । ଚାଟୁ ଗୋଟିକେ କର ନେ ଛୁଣ୍ଡ । ଏବେକେ
 ତାର ସବୁ ପ୍ରସ ମଲ୍ଲ । ମୋହପରା ହୋଇ ମଡ଼ିଛି ହେଲ ! ଚାଟୁ
 ଗୋଟିକେ ପୁରାଇ ନଅ । ମାତାକୁ ଯାଇଁ ମୁଣ୍ଡଯାକ ଦଅ ।
 ଦାସୀମାନେ ଶୁଣି ଏମନ୍ତ କଲେ । ଚାଟୁରେ ମୁଣ୍ଡ ଧୁରାଇ
 ନେଲେ । ଉପରେ ଶୂନବସନ ଘୋଡ଼ାଇ । ସାଧବାଣୀ ହାରେ
 ମିଳିଲେ ଯାଇ ॥ ଖଟ ଦୋଳପରେ ବସିଛି ସୁଖେ । ଧାନ୍ତି ପଟବଣ
 ଅଛନ୍ତି ପାଖେ ॥ ଏ ସମୟେ ମୁଣ୍ଡ ଚାଟୁ ଧରି । ସାଧବାଣୀ
 ପାଖେ ନେଇଣ କରି । ପୋଇଲି ବୋଲେ ଶୁଣ ସାଧବାଣୀ ।
 ନେଇ ରଖ ଯାହା ଅଛି ମୁଁ ଆଣି ॥ ତୁମ୍ଭ ଭଉଣୀ ଶାଳାବତୀ
 ଭଲେ । ପୁରୁଷଙ୍କ ପାଇଁ ଯୋଗାଡ଼ ଦେଲେ ॥ ଆପଣ ଆଜ
 ନୟନରେ ଦେଖ । ପୁଅଙ୍କ ପାଇଁକ ସାଇତି ରଖ ସାଧବାଣୀ
 ବୋଲେ ଭଉଣୀ ମୋର । ଭଲ ଅଛନ୍ତି ତ କହ ନକର ॥ ମୁଁ ପୁଣି
 ତାଙ୍କ କେଉଁ ଗୁଣେ ସରି । ସେଇ ଅଛନ୍ତି ଏତେ ସାମଗିରି ॥
 ଦେଖଇ ସିନା ଥୋଇଯାଅ ଘରେ । ବଡ଼ ଘର ଭାଡ଼ ପଟା
 ଉପରେ । ସାଧବାଣୀ ଠାରୁ ବଚନ ଶୁଣି । ଭାଡ଼ ପଟା ପରେ
 ଥୋଇଲ ଆଣି ॥ ନନ୍ଦୀର ଘରେ ହୋଇଲ ପ୍ରବେଶ । ଏଥୁ ଉତ୍ତରୁ
 ଶୁଣ ଆଜ ରସ ॥ ସାଧବାଣୀ ପୋଏ ଯେତେକ ଥିଲେ ' ଗୋଟିଏ
 ଗୋଟିଏ ଘରେ ଅଇଲେ ॥ ଦୁଃଖବାହନ ରଖିବେ ଯାହାକୁ ।
 ମାଉସୀ ମାରେ କି କାହିଁ ତାହାକୁ ॥ କୋଲେ କେ କାଣେ କେ
 ବସିଲେ ଯାଇଁ । ମାତାକୁ ମାଗିଲେ ଖାଇବା ପାଇଁ ! ମାତା
 ବୋଇଲେ ରେ ଶୁଣ କୁମର । କି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ମାଉସୀ ଘର ॥
 ଦୁଃଖବାହନକୁ ନାଗି କରଅ । ସବୁ ପଦାର୍ଥ ବାଣ୍ଟିକରି ଖାଅ ।
 ଯେତେକ ମୁଣ୍ଡ ଚାଟୁରେ ଥିଲ । ସେତକ ସବୁ ନଡ଼ଆ
 ହୋଇଲ ॥ ନଡ଼ଆଯାକ ଭାଙ୍ଗିଣ ଖାଇଲେ । ସ୍ବପନ ପ୍ରାୟେ ତାହା
 ପାଶୋରିଲେ ବସ୍ତ୍ରଲେଟି ପୋଏ ଏଡ଼େ ମରଣ । ଦୁଃଖୀ ଓଷ ର

ଏଡ଼େ କାରଣ ॥ ଏ ଓଷା କରିବେ ଯେତେ ଚନ୍ଦ୍ରଣୀ । ନଡ଼ିଆ
ଛୁଇଁବେ ଏ କଥା ଶୁଣି । ଦ୍ଵାଦଶ ଗୁଣ କଥା ହେଲ ଶେଷ ।
ଭାବେ ଭଣିଲେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ । ୩୨ ।

୧୦୫

ଦୟୋଦୟ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଉତ୍ତରୁ ମନ ଦେଇ ଶୁଣ । ଦୁଃଖବାଦନ ଚରଣ ପୁଣ ॥
ପୁଣି ଯାହା କଲେ ଦୁଇ ଭଞ୍ଜଣୀ । ବଡ଼ ଉଷତ ହୁଏ ସାଧବାଣୀ ॥
ବୋଇଲି ମୋ ପ୍ରାଣ ମାଉସୀ ମାନେ । ଏବେ ଜାଣିଲି ଆନ୍ତ
ଅନୁଷ୍ଠାନେ ॥ ପୁଅକୁ ବୋଇଲି ନଡ଼ିଆ ଖାଇ । ବଡ଼ ମାଉସୀକି
ଜୁହାର ଯାଇଁ ॥ ତାଙ୍କ ଲଲାଣକୁ ଭୁଲେ ଭଜନ । ଜଣି ରଖିଥିବେ
ଦୁଃଖବାଦନ ॥ କାହିଁକି ଧାଇଁ ଆସୁଥାଅ ପୁର । ଶେଷୁଥିବ ସେହି
ମାଉସୀ ଘରେ ॥ ନିଶେଷୀ ହୋଇଣ ସବୁ କୁମର । ହାତେ ସୁନା
ଶତ୍ରୁ ପାଦେ ନୂପୁର ॥ ଚଉକି ନୋଲି ଶରମଜ୍ଞୀମାନ । ଭଲେଭଲେ
କମ ପୁଅଙ୍କ ଜାନ । ପ୍ରବାଳ କଣ୍ଠେ ଇନ୍ଦ୍ର ମାଳମାନ । ଯେଉଁ ପୁଅକୁ
ଯେମନ୍ତେ ଶୋଭନ ॥ କାମୁଣ୍ଡେ ବେଣୀ କାମୁଣ୍ଡେ ଜଡ଼ା । କେଉଁ ପୁଅ
ଗୋଟି ବାଳ ଝାମ୍ପୁଡ଼ା ॥ ପାଟ ପୀତାମ୍ବର ପଟମାକାନ୍ତ । ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି
ଜଢ଼େ ଥୋକାଏ ବସ୍ତ୍ର ॥ ତେଲ ହଳଦୀ କେବା ଜରଜର । କେବଣ
ପୁଅଟି ଧୁଳି ଧୁସର । କେ ଅବା ଚାଲି ନ ଜାଣଇ ଦାଣ୍ଡ । କେଉଁ
ପୁଅଗୋଟି ଦରେଟି ଭୁଣ୍ଡ ॥ ଭାତ ବତର କେ ଦୁଧ ବତର ।
ଧାଇଁଲେ ସମସ୍ତେ ମାଉସୀ ଘର ॥ ବିରୁଦ୍ଧ ମନେ ସେ ଶାଳାବତୀ ।
ଆଶୁକୁଡ଼ି ହେଲି ମୁଡ଼ମତି ॥ ସାଧବାଣୀ ପୋଏ ଏ କାଳେ
ଗଲେ । ମାଉସୀ କି ଯାଇ ପ୍ରଣାମ କଲେ ॥ ଚକିତ ହୋଇ
କରଇ କଲ୍ୟାଣ । ବିରୁଦ୍ଧ ବୋଇଲି ପାଅ ମରଣ ॥ ଆସ ମୋ
ବାବୁ ଭଲ ହୋଇ ଥାଅ । ଜହ୍ନିଫୁଲ ପରି ଆୟୁଷ ପାଅ ॥ ସେ

ଯେହ୍ନେ ସଞ୍ଜେ ପୁଅଟି ବକାଶଇ । ପୂର୍ବ୍ୟ ଉଦୟକୁ ବନାଶ ପାଇ ॥
 ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସେ କଲ୍ୟାଣ କଲୁ । ମୁଣ୍ଡତ କାଟିଲି କାହୁଁ ଅଲେ ।
 ସେ ଥର ବଢ଼ି କେମନ୍ତ ଖାଇଲେ । ଏଥରକ ନାଶ କରିବ
 ଭଲେ ॥ କପଟେ ବୋଇଲ ଆସରେ ବାବୁ ॥ ତୁମ୍ଭ ଖାଇବାକୁ
 ରଖିଛୁ ସବୁ ॥ ଯେଉଁ ଠାବରେ ନ ଜାଣିବେ କେନ୍ଦ୍ର । ବାଳୁତ
 ପୁଅକୁ ନେଲେ ଭଣ୍ଡାଇ ॥ ସମସ୍ତ ମାରି ଚାରିପାଳ କରି । ହାତ
 କାଟିଲ ଆଶ୍ରମଜା ପରି ॥ ପାଦୁଲି ଆଙ୍ଗୁଳି କାଟିଲ ଭୟେ । ଅବା
 ପଡ଼ା ମାନ ଦଶେ ଯେସନେ ॥ ପୁଅକୁ କପଟେ ମାରିବା ବେଳେ ।
 ଦୁଇବାହନ ଜାଣି ଯୋଗବଳେ । ମାୟା ବାଳନ ତାକୁ ଆଣି
 ଦେଲେ । ସାଧବ ପୁଅକୁ ଶୂନ୍ୟରେ ନେଲେ ॥ ଚାନ୍ଦୁ ଗୋଟିକେ
 ତାହା ପୁରାଇ । ଦାସୀକି ବୋଇଲ ଦିଅ ଲେ ନେଇ ॥ ଦେଖିବଟି
 ସେହି ପୁଅଙ୍କ ହାତ । ବାହୁନାଇ କାନ୍ଦ ହୋଇ ଅନାଥ ॥ ତଷଣେ
 ଦାସୀ ଚାନ୍ଦୁରେ ଘେନି । ସାଧବାଣୀ ଘୁରେ ହେଲେ କାମିନୀ ॥
 ସେ ଖଟଦୋଳି ବାଙ୍କିଆ ଉପରେ । ସାଧବାଣୀ ବସିଅଛୁ ନିର୍ଭରେ ॥
 ଦାସୀ ପରିବାସ ଅଛନ୍ତି ବେଢ଼ି । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲେଖି ଦେଉଛୁ ମଡ଼ି
 ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଚାନ୍ଦୁ ଧରି ପୋଇଲୁ ଯାଇ ହୋଇଲ ଉଦ୍ଧରି ।
 ବୋଇଲ ଆଗେ ଆସ ସାଧବାଣୀ । ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭ
 ଭଉଣୀ ॥ ତୁମ୍ଭଠାରେ ତାଙ୍କ ବହୁତ ସୁଖ । ଦେଖି କରି ଏହା
 ସାଇତି ରଖ ॥ ସାଧବାଣୀ ବୋଲେ ମୋ ବୋଲ କର ।
 ଶୁଣି ଯାଉ ଆମ୍ଭ ଘର ଗହଳ ॥ କେତେବେଳେ ଯାଏ ଥିବଟି
 ରହି । ବଡ଼ ଘରେ ଗୋ ଦେଇଯାଅ ଥୋଇ ॥ ସାଧବାଣୀ ବୋଲେ
 ଚାନ୍ଦୁ ଗୋଟି । ଥୋଇଣ ପୋଇଲୁ ଚଲ ଲେଉଟି ॥ ସାଧବାଣୀ
 ପୋଏ କେତେ ବେଳରେ । ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ମିଳିଲେ ଘରେ ॥
 ଖାଇବା ପାଇଁ କି ମାଗିଲେ ଯାଇଁ । ସାଧବାଣୀ ବୋଲେ
 ପୁଅକୁ ଚାହିଁ ॥ କି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ମାଉସୀ ଘର । ଦେଖି କରି

ଖାଅସବୁ କୁମର ॥ ଦୁଃଖବାହନକୁ ଲଗି କରଅ । ସବୁ ଭାଇପାକ
 ବାଣୀ ଖାଅ ॥ ଶୁଣି ପୁଅମାନେ ଧାଇଁଲେ ଖରେ । ଚୁଙ୍ଗୁଡ଼ି
 କାଢ଼ିଣ ଦେଖିଲେ ତଳେ ॥ ହାତ ଖଣ୍ଡି ଖଣ୍ଡି କାଟିଛୁ ଯାହା ।
 ଆଖି ଖଣ୍ଡି ଚଣ୍ଡି ହୋଇଛି ତାହା ॥ ଆଙ୍ଗୁଳି ପ୍ରପୁଳି କାଟିଛୁ
 ଯେତେ । ଅତ୍ୟାତ୍ମା ମାନ ହୋଇଛୁ ତେତେ ॥ ଆଖି ଖଣ୍ଡିର ଅତ୍ୟା
 ପ୍ରତ୍ୟାମାନ । ଆନନ୍ଦେ ଖାଇଲେ ସବୁ ନନ୍ଦନ ॥ ଦୁଃଖୀ ଓଷାର
 ମନ୍ତ୍ରମା ଏତେ । ଓଷାଭକ୍ତମାନେ ଶୁଣ ସୁଚିତ୍ତେ ॥ ଓଷାଭକ୍ତ ମାନେ
 ଏକଥା ଶୁଣି । ଆଖିଅଦାରେ ହାତ ଦିଅ ଶୁଣି ॥ ସସ୍ୱୋଦଣ ଛନ୍ଦ
 ହୋଇଲ ଶେଷ । ଗୀତେ ଭଣିଲେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ । ୪୯ ।

— ୦ —

ଚତୁର୍ଥ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ଏକମନ । ଦୁଃଖବାହନଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରମା ମାନ ॥
 ଯାହାକଲେ ଏହି ଦୁଇ ଭଉଣୀ । ଏକମନେ ଶୁଣ ସବୁ ଚତୁର୍ଥୀ ॥
 ଆଖି ଅଦାରୁ ପେଟେ ପେଟେ ଖାଇ । ମାତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସିଲେ
 ଯାଇଁ ॥ ଅତି ଆନନ୍ଦ ପାଏବାଣୀମନ । ପୁଅଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଦେଲ
 ଚୁମ୍ବନ ॥ ମାତାଙ୍କୁ ବୋଲିଲେ ସବୁ କୁମର ॥ ଭଲଆନ୍ତ
 ମାଉସୀଦର ॥ ମାତାସେ ବୋଲିଲେ ଶୁଣରେ ବାବୁ । ମାଉସୀର
 ଦୟା ଅଟଇ ସବୁ ॥ ଏବେ ଯାଅଦେଖି ମାଉସୀ ଦର । ବସିଥିବ
 ପାଇ ସବୁ କୁମର । ମାତାର ବଚନେ ସବୁ କୁମରେ ଚଞ୍ଚଳେ
 ମିଳିଲେ ମାଉସୀ ଦରେ ॥ ମାଉସୀ ବୋଲି ମଣ୍ଡାଧିଲ ସୁଖ ।
 ଦେଖି କରି ମନେ ପାଇଲ ଦୁଃଖ ॥ ବୋଲିଲା ନ ମର
 ଶାରିରେ ଏହୁ । କେଉଁଦେବତା ଜଗିଥିଲ କାହିଁ ॥ ପୁରୁଷ
 ମାନେ ହୁଅନ୍ତୁ ଓଲଗି । କଲ୍ୟାଣ କରି ବୋଲେ ମର ବେଗେ

ଦେଖିଣମନେ କଲ ବଡ଼ସ୍ବସ୍ତ । ଟିକି ଟିକି କରି କ ଟିକି ମାଂସ ॥
 ସେହି ମତି କରି ଗୁପ୍ତ ଶ୍ରୀମ ମାରିବାବେଳକୁ ଦୁଇବାଦନ ॥
 ପ୍ରଥମାନଙ୍କୁ କେଣେ ନେଲେ ଦର । ମାୟା କୁମରକୁ ମାନ୍ୟସୀମାରୀ ॥
 ମନରେ କରି ବଳିଆର ସେଷ । ବୋଇଲ ଏଥର କାଟିଚମାସ
 ଥୋକାଏ କଲା ମୃଗ ପ୍ରାୟେ କରି । ଥୋକାଏ କାଟିଲ ଚଣାର
 ସରି ॥ ପୁଣିଥୋକାଏ ବଡ଼ ଚଢ଼ି କଲ । ଯେମନ୍ତ ପରାଏ ଦଶର
 ସୋହା ॥ ଗୁଞ୍ଜୁଡ଼ା ଗୋଟି କେ ପଦପୁରୁଷ । ପୋଇଲୁକି ବୋଲେ
 ଆସଲେ ଦେଇ ॥ ଦେଖୁତା' ପ୍ରଥମ ମାଉଁସ କାଟି । ଏଥର
 ରଖିବ କେଉଁ ଦିଅଁଟି ॥ ତାହା ଶୁଣି ଦସୀ ଗୁଞ୍ଜୁଡ଼ା ଧରି ।
 ସାଧବାଣୀ ପାଶେ ଭୁବିରେ ମିଳି ॥ ମାଜଣା ହେଉଥିଲା ସାଧବାଣୀ
 ପୋଇଲି ଭେଟିଲା ଗୁଞ୍ଜୁଡ଼ି ଦେଇ । ପୋଇଲି ବୋଲେ
 ଆଗୋ ସାଧବାଣୀ । ଗୁଞ୍ଜୁଡ଼ାଦେହେ ଭୁମ୍ବର ଭଉଣୀ ॥ କି କି
 ଦେଇଛନ୍ତି ଦେଖିଣ ଥିଅ । କହିଛନ୍ତି ଏହା ଖାଇବେ ପ୍ରଥ
 ସାଧବାଣୀ ବୋଲେ ଦେଖଇ ସିନା । ଥୋଇଯାଅ ଗୋ ନ ପାଅ
 ବେଦନା ॥ ଶୁଣିଣ ପୋଇଲି ଥୋଇବେ ଦରେ । ଦିଅ ଦର ଭାଡ଼ି
 ପଟା ଉପରେ ॥ ଥୋଇ ଦେଇକରି ଗଲା ପୋଇଲି । ପୋଏ
 ଅଇଲେ ଦାଣ୍ଡେ ବୁଲିବାଲି ॥ ପ୍ରଥମାନଙ୍କୁ ସାଧବାଣୀକହି ।
 ମାଉଁସୀ ଯାହାକି ଅଛନ୍ତି ଦେଇ ॥ ଦେଖିକରିଭୁବ୍ଧ ଗାଅନ୍ଦେବାବୁ
 ଦୁଇବାଦନଙ୍କ ମହିମା ସବୁ ॥ ଶୁଣିପ୍ରସନ୍ନମାନେ ଆନନ୍ଦହୋଇ ॥
 ଗୁଞ୍ଜୁଡ଼ି ଆଣି ଦେଖିଲେକି କହି ॥ ମୁଗସ୍ବସ୍ତ ହୋଇ
 ଯେତେକ ମାଂସ । ସବୁ ହୋଇ ଅଛି ମୁଗ ସଦୃଶ ଚଢ଼ି
 ଥୋକାଏ ବଡ଼ଚଣା ହେଲା । ବଡ଼ ଗଣ୍ଡି ମନ ହୋଇଛି
 ସୋହା ॥ ଏକା ମାଂସ ତିନି ରପ ହୋଇଲ ଦେଖିଲେ
 ମୁଗ ଦଡ଼ଚଣା ସୋହା ॥ ପ୍ରଥ ମାନେ ଚଢ଼ି ହରଷ
 ହୋଇ । କଉତୁକ କରି ଖାଇଲେ ଯାଇ ॥ ଦୁଇବାଦ-
 ନଙ୍କ ମହିମା ଏତେ । ଓଷାଉତିମାନେ ଶୁଣା ସୁ ଚିତ୍ତ

ଏକଥା ଯେତେବେଳେ ଶେଷ ହେବ । ମୁଗ ବଡ଼ଚଣା ସୋହା
 ଛୁଇଁବ । ଯେ ଧର୍ମ ଅଟନ୍ତି ଦୁଃଖବାଦନ । ସୁର ଅସୁର ସେ ଦେବ
 ବନ୍ଦନ ॥ ତେଣୁ ସେ ଧର୍ମର ଚରଣ ତଳେ ॥ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଭଜଇ
 ନିଶ୍ଚଳେ । ୩୭ ।

୫୦୧

ପଞ୍ଚଦଶ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ ଯେ ଶୁଣ କାହାଣୀ ॥ ଦୁଃଖବାଦନଙ୍କ ଚରିତ
 ପୁଣି ॥ କାଟିଣ ଭଉଣୀ ପୁଅଙ୍କ ମାଂସ । ସେ ରାତିରେ ହେଲା ଅତି
 ଦରଷ ॥ ମନେ ବିଦୁରଇ ଅବଧି ମଲେ । କେଉଁ ଯୋଗୁ ସିନା
 ମେଣ୍ଡାଉ ଥିଲେ ॥ ଦେଖିଣ ମାଉସୀ ମାନେ କାତର । ପୁଣି ତ
 କିଇ ଅଇଲେ କୁମର ॥ ଏତେ ମାଇଲି ଜିଉଛନ୍ତି କାହିଁ । କେଉଁ
 ରୂପରେ ତ ପାରିଲି ନାହିଁ ॥ ପୁଣି ଡାକିନେଲ ରୂପତ କରି ।
 ଖଡ଼ଗ ଧରି ଆଗ ବଧ କରି । ମାରିଣ ହୋଇ କୋପେ ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ।
 ସବୁ ପୁଅଙ୍କର ଶଙ୍ଖିଲ ଦାନ ॥ ଅନ୍ତ କାଢ଼ିଣ ପକାଇଲ ଚରି ।
 ଅନ୍ତ ଦାନକୁ ରୁଙ୍ଗୁଡ଼ରେ ଭରି । ପୋଇଲୁକ ବୋଲେ ଦେଇ ଆସ
 ଯା । ସାଧବାଣୀ ମୁଣି ପାଇବ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ॥ ଶୁଣିବ ପୋଇଲି ରୁଙ୍ଗୁଡ଼
 ଧରି । ସାଧବାଣୀ ପରେ ଭୁବିତେ ମିଳି ॥ ଭୁଞ୍ଜିଣ ବସିଥିଲା
 ସାଧବାଣୀ । ପୋଇଲି ମିଳିଲ ରୁଙ୍ଗୁଡ଼ ଦେନ ॥ ଡାକିଲ ଏଣିକି
 ଆସ ଗୋ ମାସ । ଭଉଣୀ ଦେଇଛନ୍ତି କି କି ଇଏ ॥ ସାତା ଦେଇ-
 ଛନ୍ତି ଭୁବି ଛନ୍ତି । ଦେଖି ଘଣିଲେ ନ ଥିବ ଅପ୍ରସନ୍ନ ॥ ସାଧବାଣୀ
 ବୋଲେ ଭୁଞ୍ଜୁଛୁ ମୁହିଁ । ଦେଖଇ ସିନା ଦେଇଯାଅ ଥୋଇ ॥
 ସାଧବାଣୀ ବୋଲ ଶୁଣିଲ ଯହୁଁ । ରୁଙ୍ଗୁଡ଼ ରଖି ଲେଉଟିଲ
 ତହୁଁ ॥ କେତେକ୍ଷଣ ପରେ ସେ ପୁଅମାନେ ମିଳିଲେ ॥ ଆସି

ମାତାସନ୍ଧିଧାନେ ॥ ମାତାବୋଲିଲେ ବାଳକେ ମୋର । ବୁଢ଼ିଣ
 ଶାସ୍ତରେ ମାଉସୀ ଘର । ଏବେ କି ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଆଣି । ଶାସ୍ତ
 ଯା ବୋଲି କହେ ସାଧବାଣୀ ॥ ପୁଅ ଧାଇଁଲେ ମାତାଙ୍କ ବଚନେ ।
 ବୁଢ଼ି କାଢ଼ିଲେ ଯାଇଁ ବହନେ । ଉତ୍ତମମକା ହୋଇଅଛି ଦାନ
 କରମ୍ଭଳ ଯେ ହୋଇଅଛି ଅନ୍ତ ॥ ଦୁଃଖବାହନକୁ ସୁମର ମନ ।
 ମକା କରମ୍ଭଳ କଲେହେଜନ ॥ ଦୁଃଖବାହନ ରଖୁଛନ୍ତି ଯାକୁ ।
 ମାଉସୀ ମାସ କି କରବ ତାକୁ ॥ ଯେଉଁ ପୁରୁଷ ଧର୍ମ ନରଞ୍ଜନ ।
 ସେହି ସିନାଅଟେ ଦୁଃଖବାହନ । ଓଷାଲଭମାନେ ଏ କଥା ଶୁଣି ।
 ମକାକରମ୍ଭଳ ଛୁଇଁବ ପୁଣି ॥ ଏଣୁ ସେ ଧର୍ମ ପୁରୁଷକୁ ଆଶ ।
 ଶରଣ ମାଗେ ଧୃତୁଷୋଭମ ଦାସ ॥

—○—

ଷୋଡ଼ଶ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଯେ ଶୁଣିବା ଆନ । ଅନନ୍ତ ହୋଏ ଶାଳବତୀ
 ମନ ॥ କାଢ଼ି ଶିଶୁଅନ୍ତ ଛାଡ଼ିଲି ଦାନ । ଏହି ଥର ମର ସିବେଟି
 ସୁତ । ସାଧବାଣୀ ଏବେ ମୋହର ମତି । ବାହୁନି କାନ୍ଦବ
 କେକେ ଯୁବତୀ ॥ ଏମନ୍ତ ବରୁଦି ମନେ ହରଣ । ତହିଁ ଚାଲି ଗଲ
 କେତେ ଦିବସ ॥ ସାଧବାଣୀର ଯେତେକ କୁମର । ସକଳେ
 ମିଳିଲେ ମାଉସୀ ଘର ॥ କେତେ ପରକାରେ ମାଇଲି ମୁଣ୍ଡି
 ନିର୍ଲକ୍ଷ ପିଣ୍ଡ ନ ଗଲ କମ୍ପାଇଁ ॥ କେଉଁ ପୁରୁଷ କେମନ୍ତେ ରଖଇ
 କେମନ୍ତେ ବଞ୍ଚାଏ ମୁତ ମାରଇ ॥ ଏବେ କି କରବ ମରବେ
 କାହିଁ । ବରୁଣ ଚନ୍ଦ୍ରୀର ଘରକୁନେଇ । ଖୋଲି ପକାଇଲ ସବୁନି
 ଆଣି । କାଟି ଖଣ୍ଡେଖଣ୍ଡେ ହୋଇଲ ପୁଣି ॥ ପୁଣି କେତେବେଳେ
 ଦୁଃଖବାହନ । ଶୂନ୍ୟରେ ହରିଲେ ସେ ପୁଷ୍ପମାନ ॥ ମାୟାକୁମାରକୁ
 କଲ ଏ ନାଶ । ଦାସୀକି ବୋଲେ ନେଇ ନେଇ ଆସ ॥ ପୁଣି

ସଜାଡ଼ିଲ ଯତନ କରି । ସାଧବାଣୀ ଘରେ ଭୁରିତେ ମିଳି ॥
 ବୋଇଲ କି କରୁଅଛ ଗୋ ମାଏ । କି କି ମାନ ଭୁମ ଭଉଣୀ
 ଦିଏ ॥ ସାଧବାଣୀବୋଲେ ଥୋଇଯା ଘରେ । ଦେଖନ୍ତୁ ସିନା
 ଅଇଲେ କୁମର ॥ ଚାହାଣୁଣି ଦାସୀ ଥୋଇଲ ଘରେ । ବାହୁଡ଼ି
 ପୋଇଲି ଭଲ ସଜ୍ଜରେ । ଥୋକାଏ ବେଳେ ସାଧବାଣୀ ପୋଏ
 ମିଳିଲେ ଆସି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ॥ ସାଧବାଣୀ ବୋଲେ ଶୁଣ
 ମୋ ବାବୁ । ମାଉସୀ ଦେଇଛୁ ଖାଅଯା ସବୁ ॥ ଚାହାଣୁଣି ପୋଏ
 ଧାଇଁଲେ ଖରେ । ଥୋଇଲ ରୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ଆଣି ସଜ୍ଜରେ । କମଳା
 ଲେମ୍ବୁ ହୋଇଅଛି ଡୋଳା । ଖାଇଣ ନାରଙ୍ଗ ଧଇଲେ ବଳା
 ଖାଇଣ ପୋଏ ହୋଇଲେ ଆନନ୍ଦ । ମାଉସୀର କେବେ ନ ଗଲ
 ଦୁଇ । ଓଷାଇତମାନେ ଏ କଥା ଶୁଣି । ଲେମ୍ବୁନାରଙ୍ଗକୁ
 ଛୁଇଁବେ ପୁଣି ॥ ଷୋଡ଼ଶ ଛୁଇଁ ଏ ହୋଇଲ ଶେଷ । କହେ
 ଅଧମ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ । ୧୩ ।

— ୦ —

ସପ୍ତଦଶ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଉତ୍ତରୁ ଏବେ ଶୁଣ ଆନ । ପୁଣିଗଲେ ସାଧବାଣୀ
 ନନ୍ଦନ ॥ ଦେଖିମାଉସୀର ବୁଡ଼ିଲ ଜ୍ଞାନ ॥ ବୋଇଲେ କାହୁଁ
 ପାଇଲେ ଜୀବନ ॥ ବିରୁଦ୍ଧମତେ କଲ ମହାଭେଷ । ମାଇଲା
 ଗୁପ୍ତେ ବାକ୍ସ ଶିଷ୍ୟ ॥ ତେକା ତେକା କରି ଥୋକାଏ କାଟ
 ଅନ୍ତେ ଲାଗିଥାଏ ଯେହ୍ନେ ଲେଉଟ ॥ ବକୁଳଫୁଲ ପ୍ରସାଦ
 ଥୋକାଏ । କେତେକ କେରୁଦା କୋଳ ପ୍ରସାଦ ॥ ଥୋକାଏ ମଂସ
 ପତା ପତା କଲା । ପୋଇଲି ହାତେ ପଠିଆଇ ଦେଲା
 ସାଧ ବ ଦୁଆରେ ସେମାନେ ଘେନି । ଚଞ୍ଚଳ ମିଳିଲା ଯାଇ
 କାମିନୀ । ସାଧବାଣୀ ଘରେ ଆଡ଼ିତ ଥିବ । ପୋଇଲି ଥୋଇ
 ବାହୁଡ଼ିଇଗଲା କେତେହେଁକ ବେଳେ ବାକ୍ସ ଶିଷ୍ୟ । ଘରଠାରେ

ଯାଇଁ ହେଲେ ପ୍ରବେଶ । ମାତା ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆରେ ବାଳ ।
 ଖାଅ ଯା ମାଉସୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ସକଳ । ତାହା ଶୁଣି ପୋଏ ଦେଖିଲେ
 ଯାଇ । ଦୁତିବାଦନକୁ ସୁମର ଚହଁ । ତେକ ତେକ ହୋଇ
 ଯେତେକ ଥିଲ । ପଦ୍ମ ପୁଷ୍କର ଯେ ସେତେକ ହେଲ ॥ କଳା ପିତ୍ତ
 ଯେ କାଟିଥିଲା ବାଳୀ । ଥୋକାଏ ହୋଇଛି କେରନ୍ଦାକୋଳି ।
 ଥୋକାଏ ହୋଇଛି ନଅର କୋଳି । ଖାଇଣ ବାଳକେ କରନ୍ତି
 କେଳି ॥ ଫେଡ଼ା ଫେଡ଼ା କରି କାଟିଛି ଯେତେ । କରମଙ୍ଗା
 ହୋଇ ଅଛଇ ତେତେ ॥ ପଦ୍ମ ପୁଷ୍କର ଯେ କେରନ୍ଦାକୋଳି
 କରମଙ୍ଗାପୋଏ ଖାଇଲେ ମିଳି ॥ ଓଷାଭଜନମାନେ ଏହା ଶୁଣିଲେ
 ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଛୁଇଁବେ ଭଲେ । ଏମନ୍ତ ଦୁତିବାଦନଙ୍କ ରସ ।
 ପ୍ରସାଦେ କହେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ । ୧୮ ।

—୦—

ଅଷ୍ଟାଦଶ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁଉତ୍ତରୁ ଶୁଣ ଆନ ସତ । ପୁଏ ନ ମର ରହିଲ କରତ
 ପୁଣିଗଲା ଚହଁ କେତେ ଦିବସ । ଷଷ୍ଠ ନୋହିଲେ ଯେ ବାଳୁଚଣିଷ୍ୟ
 କଉତୁକ କରି ଖେଳିବାପାଇଁ । ଶାଳବତୀ ପୂରେ ମିଳିଲେ
 ଯାଇଁ ॥ ଦେଖିଣ ମାଉସୀ କର କାମୁଡ଼ି । ଖଇଁଛନ୍ତି ବୋଲି
 ମୋହରେପଡ଼ି ॥ ଷେଷେ ପ୍ରକୃଳିତ ହୋଇଣ ବାଳୀବାଳକଙ୍କୁଧର
 ସ୍ବହସ୍ତେ ମାସ ॥ ଗୁଲି ପକାଇଲା ଦେହରୁ ତମ ହାତ ମାଉଁସ କଲା
 ଭଲ ଭଲ । ଅନ୍ତ ମାଉଁସ ମୁଦା ମୁଦା କଲ । ହାତ ତମ ଭଲ ଭଲ
 ରଖିଲ । ଶୁଙ୍ଖୁଡ଼ା ଗେରିକେ ସବୁ ପୁସାଇ । ପୋଇଲିକ ବୋଲେ
 ଦିଅଲେ ନେଇ ॥ ତାହେନି ନୋଇଲି ହେଲ ବାହାର । ଦେଇ
 ଅଇଲା ପାଧବାଣୀପୁର ॥ ଦୁତିବାଦନଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରମାବଳେ । ସବୁ

ହୋଏ ପାଇଁ ମିଳିଲେ ଘରେ ॥ ଅଳି ଯେ କରନ୍ତି ମାତାଙ୍କଠାରେ ।
 ଆହାର ମାଗନ୍ତି ଶୁଧା ଆତୁରେ ॥ ମାତାବୋଇଲି କୁମରକୁ
 ବୁଝି । ମାଉସୀ ଦେଇଛୁ ଖାଅ ଯା ପାଇ ॥ ଶୁଣି ପୁଅମାନେ
 ଧାଇଁଲେ ଟରେ । ବୁଝୁଛୁ କାନ୍ଦି ଦେଖିଲେ ତଳରେ ॥ ଗୁଲି
 ଦେଇଥିଲା ଯେତେକ ତମ । ସେ ପାଟ କାନ୍ଦୁ ହୋଇଛୁ ଉତ୍ତମ
 ମାଉସ ଅଳି ମୁଦ ମୁଦା ଯାହା । ଉଆଟିଆ ମାନ ହୋଇଛୁ ତାହା ॥
 ଲମ୍ବ ଲମ୍ବ ମଂସ କାଟିଛୁ ଯେତେ । ପାଗଲ କଦଳୀ ହୋଇଛୁ
 ତେତେ ॥ ଯେତେକ ହାତ ତହିଁ ଡେଇଥିଲା । ହାତଯାକ ସବୁ
 ମୂଳାହୋଇଲା ॥ ଦୁଇବାଦନକୁ ସୁର ହୃଦୟେ । ଖାଇଲେ
 ପିନ୍ଧିଲେ ବାଳୁତ ପୁଅ ॥ ଏ କଥା ଯେତେବେଳେ ଶେଷ ହେବ
 ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ସବେ ଛୁଇଁବ ॥ ଦୁଇବାଦନଙ୍କ ମହିମା ଏତେ ।
 ବଞ୍ଚିଲେ ସୁଖେ ସାଧବାଣୀ ସୁତେ ॥ ତେଣୁ ସେ ଦୁଇ ବାଦନକୁ
 ଆଶ । ପ୍ରସାଦେ କହେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ । ୨୨ ।

—୦—

ଉନବିଂଶ ଛାନ୍ଦ

ଶୁଣ ଶୁଣ ଏବେ ନରେ ଏମନ୍ତ ଗୀତ । ଦିନକୁ ଦିନ ମୃତ୍ୟୁଠାରୁ
 ବଞ୍ଚି ॥ ଦୁଇ ବାଦନଙ୍କ ମହିମା ଯେଣୁ । ସାଧବାଣୀ ପୋଏ ନ
 ମଲେ ତେଣୁ । ପୁଣି କିଛି ଦିନ ବାଳକମତେ । ଖେଳିବାକୁ
 ଗଲେ ସାଧବ ସୁତେ ॥ ମାଉସୀ ମନ୍ଦିର ମିଳିଲେ ପାଇଁ । ଦେଖି
 ମାଉସୀ ମୋହଗଲା ବୁଝି । ବୁଝିଲ ମୃତ ମାଇଲି ଏତେ ।
 ଜାଇଁ ଆସୁଛନ୍ତି କେବଣ ମତେ ॥ ଏବେ କି କରିବି ନେଇ
 ଜୀବନ । କାଟିପକାଇଲା ସବୁରିକାନ ॥ ପୁଣି ସବୁରି ଗୋଡ଼
 ହାତ ଆଣି । ଶିର ଶର କରି ଚରିଲା ଜଣି ॥ ହାତ ଗୋଡ଼ ଗଣ୍ଡି
 କାନ ସହିତ । ପୁଣି ବୁଝୁଡ଼ାରେ ଭରି ସମସ୍ତ । ପୋଇଲିକ

ବୋଲେ ଆସଲେ ଦେଇ ! ଜଉଛନ୍ତି ସେହୁ କେମନ୍ତ ହୋଇ ॥
 ଶୁଣି ପୋଇଲୀ ସେମାନ ପୁରଇ । ଧାଇଁଲେ ମନରେ ଆନନ୍ଦ
 ହୋଇ ॥ ସାଧବାଣୀକ ପୋଇଲୀ ବୋଲେ । ଉଡ଼ଣୀ ଘରୁ
 ସୋଗାଡ଼ ଅଇଲ ॥ ଆସ ସାଧବାଣୀ ସାଇତି ରଖ । ଭୂମ୍ଭଠାରୁ
 ତାଙ୍କ ବହୁତ ସୁଖ ॥ ସାଧବାଣୀ ବୋଲେ ଦେଖିବା ପଛେ ।
 ଖେଳି ଆସନ୍ତୁ ମୋ ବାଳୁତ ବସ୍ତ୍ର ! ଥୋଇ ଦେଇ ଯାଅ ଗନ୍ଧାର
 ଘର । ଆସିଲେ ପୋଏ ଖାଇବେ ମୋହର ॥ ଶୁଣି ପୋଇଲୀ
 ଥୋଇ ଲେଉଟିଲ । ମନ୍ଦ୍ରୀ ମନ୍ଦରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲ । କେତେକେ
 ବେଳେ ସାଧବ ପୋଏ । ଦାଣ୍ଡେ ଦେଖି ଖେଳି ମନ୍ଦରେ ହୋଏ
 ମାତାଙ୍କୁ ମାଗିଲେ ଖାଇବା ପାଇଁ ॥ ମାତା କହିଦେଲେ ଖାଅ ଯା
 ଯାଇଁ ॥ ଭିତରୁ କାଢ଼ି ଆଣିଲେ ନନ୍ଦନ । କାନ ଯାକ ସବୁ
 ହୋଇଛି ପାନ ॥ ଚର ହାତ ଗୋଡ଼ ଦେଇଛି ଯାହା । ଚନ୍ଦ୍ର
 କଖାରୁ ହୋଇ ଅଛି ଚାହା ॥ କେତେକ ମାଦଳି ଅଛଇ ପଡ଼ି ।
 କେତେକ ହୋଇ ଅଛଇ କାକୁଡ଼ି ॥ ଦୁତି ବାଦନଙ୍କ ମହିମା ଏତେ
 ଆନନ୍ଦେ ଖାଇଲେ ସାଧବ ସୁତେ ॥ ଏ କଥା ଯେତେ ବେଳେ
 ଶେଷ ହେବ । ପାନ କାକୁଡ଼ି କଖାରୁ ଛୁଇଁବ ॥ ଆବର ହିଁ
 ଜହ୍ନିମାନ ଛୁଇଁବ । ଦୁତିବାଦନଙ୍କୁ ସୁମନ୍ତ ଥିବ ॥ ଦୁତିବାଦନଙ୍କ
 ମହିମା ରସ । ଗୀତେ ଗାଇଲେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ॥

—୦—

ବିଂଶ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଉତ୍ତରୁ ଶୁଣ ଆନ ଶୁଭ । ବାଳକ ବଧକଲ ଶାଳାବତୀ ॥
 ଦୁତିବାଦନଙ୍କ ମହିମାବଳେ । କେବେ ହେଁ ନମଲେ ସାଧବବାଳେ
 ଅନେକଥର ମରଣୁବସିଲେ । ନାନା ଅପମୃତ୍ୟୁମାନ ମେଣାଇଲେ
 ଅନେକ ଏତେ ନ ମଲେ କୁମର । ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ସେ ଧର୍ମର

ବାଳ ॥ ଶାଳାବତୀ ବୋଲେ କି କଥା ଏହି । କେଉଁ ଦେବତା
 କେମନ୍ତେ ରଖଇ ॥ ଅନେକ ସନ୍ତାନ କରଇ ମନ । ଲୋଭକ
 ବହଇ ବେନି ନୟନ । ଦିନକୁ ଦିନ ଶୀତ ହେଲା ତନୁ ।
 ପୁତୁରଙ୍କ କଥା ନ ଯାଏ ମନୁ ॥ ଏକ ଦିନକରେ ଦାସୀ କି ରାଇ ।
 ବୋଇଲି ଆଲୋ ଦେଖି ଆସ ଯାଇ ॥ ମଲେ କି ନାହିଁ ସାଧବାଣୀ
 ପୁତେ । କାନ୍ଦଇ କି ନାହିଁ ବାହନ ପୁତେ ॥ ତାହା ଶୁଣି ଦାସୀ
 ବହନ ଧାଲି । ସାଧବାଣୀ ପୁରେ ମିଳଇ ଯାଇ । ଆନନ୍ଦ
 ହୋଇ ସାଧବ ବାଳକେ । ବେଡ଼ି ଛେନ୍ଦୁ ଅରୋଗ୍ୟ ଅଟୋକେ ।
 କେ ପୋଥି ଦେନିଶ ଗାଉଛି ଗୀତ । କେଉଁ ପ୍ରଶଂସାଟି ଖାଉଛି
 ଭାତ । କେଉଁ ପ୍ରଶଂସାଟି ବାଳକ ସଙ୍ଗେ । ଖେଳଘର କରି
 ନାଚଇ ରଙ୍ଗେ । କେଉଁ ପ୍ରଶଂସାଟି ଗୋଳ କରୁଛି । କେ କୋ
 ଲେ ବସିଣ ଦୁଧ ଖାଉଛି ॥ ତାହା ଦେଖି ଦାସୀ ବହୁତ ଯାଇ ।
 ଶାଳାବତୀ ଆଗେ ସକଳ କହି ॥ ତାହା ଗୋ କମ୍ପାଇ ମରବେ
 ମାଏ । ଘରେ ଖେଳୁଛନ୍ତି ସକଳ ପୋଏ ॥ ଶୁଣି ଶାଳାବତୀ
 କପାଳେ ମରି । ପୋଇଲି ଆଗେ ନା ନା ମତେ ଭାଲି । ଏହି
 ସମୟେ ତହିଁ ମନ୍ତ୍ରୀବର । ଘୋଡ଼ାରେ ଚଢ଼ି ମିଳଇ ସଭୁର ॥
 ପ୍ରଥମ ମରବା ବରୁର ଯାକ । ଗୁପ୍ତେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶୁଣିଲ କେତେକ ॥
 ବହୁତ ଝିଙ୍କାସ କଲ ତାହାକୁ । ବୋଇଲି କମ୍ପା ମାର ବାଳକକୁ
 ପ୍ରବ ଦୋଷେ ମଡ଼ୁଛି ହୋଇଅଛି । ଏତେ ବାଳକ ମାଗିବୁ
 ବୋଲୁଛି ॥ ତାର କରମେ ହେଲେ ଏତେ ପ୍ରସ । ତୁ କମ୍ପାଦେଖି
 ହେଲୁ କାଠ ଭୂତ ॥ ଭଉଣୀ ସିନା ବୟସରେ ସାନ । କର୍ମକୁ ଏକା
 ବଡ଼ କରିମାନ ॥ ଏବେ ତାକୁ ଚାଲ କରିବା ସେବା । ସେବ
 କଲେ ପୁଅ ଦାନ ପାଇବା ॥ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶାଳାବତୀ ସେ ଦୁହେଁ ଗଲେ
 ଯାତକାଣି ପାଶେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ପନ୍ଥୋଷ ହୋଇ ସାଧବାଣୀ
 ମନ । ଭଉଣୀକୁ କହେ ପ୍ରବ ଘଟନ ॥ ଆଲୋଶାଳା-ବତୀବଡ଼

ଭଉଣୀ । ପୂର୍ବ ଜନ୍ମେ ମୋର କଥା ନ ମାନ । ଦୁତିଆ ଓଷାରେ
କୋରଡ଼େ ପଶି । ଖାଇଲୁ ତୁ ହାଡ଼ ମାର୍ଜିତ ରାଣୀ ॥ ସେହି
ଦୋଷେ ତୁହି ମଡ଼ିଛୁ ହେଲୁ । ପୁଅ ମୁଖ କେତେ ତୁ ନ ଦେଖିଲୁ ।
ମୋ ପୁଅ ମାରିଲୁ ବହୁତ ଥର । ଦୁତିବାହନ ଯେ ସହାୟ ମୋର ॥
ଅନେକ ଥର ସେ ବଞ୍ଚାଇ ଦେଲେ । କାଲି ରାସେ ହୁଣ୍ଡେ ମୋତେ
କହିଲେ ॥ କହଇ ଆଲେ ଶୁଣ ଶାଳାବତୀ । ଯେବେ ହୋଇବୁ
ଧନ ପୁଅବତୀ ॥ ଅତି କଷ୍ଟରେ ଏ ଦୁତିଆ ଓଷା । କଲେ ନିଶ୍ଚୟ
ପାଲଟିବ ଦଶା ॥ ଦୁତିବାହନ ଏ ଧର୍ମ ଧୃଷ୍ଟ । ସୁର ଅସୁର ଯେ
ତାଙ୍କର ଦାସ । ତେଣୁ ସେ ଦୁତିବାହନକୁ ଆଶା । ଗୀତେ ଭଣିଲେ
ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ।

୫୦୧

ଏକବିଂଶ ଛାନ୍ଦ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ କାହାଣୀ । ଓଷା କରାଇଲ ସାନ
ଭଉଣୀ ॥ କାଷ୍ଠ କରି କଲ ଦୁତିଆ ଓଷା । ପାଲଟିଲ ଅତି ଘୋର
ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ॥ ଭଉଣୀ ପାଶେ ଜଗିଣ ରହିଲ । କାହିଁ ଅନୟମ କିଛି
ନୋହିଲ ॥ ଧୂଆରେ ଆକୁଳ ମନ୍ତ୍ରୀ ରମଣୀ । ଜଗିଣ ରହିଲ
ସାନ ଭଉଣୀ ॥ ପୂଜିଲ ଏକୋଇଶ ଦ୍ରବ୍ୟ କରି । ପୂର୍ବ କଥାମାନ
ମନେ ସୁମର । ପୂଜିବା ବେଳେ ହେଲେ ପରଶନ । ଧନୁଶର
ଦେନ ଦୁତିବାହନ ॥ ବରଷ ସତର ହୋଇ କୁମର । ଯୁଇକାଠ
ଧନୁ ସେ କାଠଶର ॥ ବନ୍ଧିଲେ ଶାଳାବତୀ ଉପରକୁ । ଉଠ ଉଠ
ପୁଅ ବୋଲି ତାହାକୁ । ସେ କାଣ୍ଡ ବାଜି ଶାଳାବତୀ ଅଙ୍ଗ ।
ମଡ଼ିଛୁ ଦୋଷ ହେଲୁ ତହୁଁ ଭଙ୍ଗ ॥ ଯେତେବେଳେ ଏହୁ କଥା
ଶୁଣିବ । କାଣ୍ଡ ମାରିବାକୁ ସଂଯୋଗୀ ହେବ ॥ ଶାଳାବତୀ
ସାଧବାଣୀ ଯେ ଦୁଇ । ଦୁତିବାହନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଚାରି ହୋଇ ॥

ଛୁଙ୍କିଣ ରହିଲେ କୋଠିର ପାଖେ । ଯେ ବ୍ୟବଧାନ କରି
 ବରଣେଷେ ॥ ସେ ଦୁଃଖବାହନ ହେଲେ ପ୍ରସନ୍ନ । ଦେଲେ ଲଗାଇ
 ପୂଜା ଶରୀର ॥ ପୂଜାଉ ଜନମ କହିଲେ ଆଗେ । ତଳ ଶିଆଳ
 କଲେ ଯେତେ ରଙ୍ଗେ ସେଠାରେ ସେ ଦୁହେଁ ମାଗିଲେ ବର ।
 ତଳ ଶିଆଳ ଥିଲେ ସବୁ କାଳ ॥ ଯେ ଏହି ସଂସାରେ ଓଷାକରିବ ।
 ତଳ ଶିଆଳ ପୂଜା ପାଇଥିବ ॥ କଥା ରହିବ ଆଜୁ ସବୁଦିନ ।
 ସତ୍ୟ କରାଇଲେ ଦୁଃଖବାହନ ॥ ସେ ଦିନୁ ତାଙ୍କ ଗୁଣ ହେଲେ ଗାଥା ।
 ଦୁଃଖୀ ନାମେ ଏ ଓଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ॥ ମନ୍ତ୍ରୀ ଭାରିଯା ଯେ ଏ ଓଷା
 କଲ । ଧନବତୀ ପୁଷ୍ପବତୀ ହୋଇଲ ॥ ତାଙ୍କ ଗୁଣ ଯେଣୁ ହେଲେ
 ବରୁଣୀ । ଶୁଣି ସବୁ ଦୋଷ ତର ତରୁଣୀ । ଦୁଇ ଭଉଣୀଙ୍କ ବ୍ରତ
 ବରଣେଷ । ଶୁଣି ସବୁଜନ ମନକୁ ତୋଷ ॥ ଓଷା କୋଠିରେ ଭାଙ୍ଗି
 ଶିଶୁପାଳ । ରଖିଲେ ପ୍ରଥେ କାହାଳିଆ ଜଳ ॥ ଓଷା ପୂଜାସାରି
 ଘରକୁ ଗଲେ । ଏକ ଶଯ୍ୟା ହୋଇ ଦୁହେଁ ଶୋଇଲେ ॥ ଏମନ୍ତ
 ରଜନୀ ହୋଇଲ ଶେଷ । କୋଠି ପାଖେ ଯାଇ ହେଲେ ପ୍ରବେଶ ॥
 ତଳ ଶିଆଳକୁ ହାତରେ ଘେନି । ନଫାକୁ ତଳିଲେ ଦୁଇ ଭଉଣୀ ॥
 ଶିରେ କାହାଳିଆ ପାଣି ଇଡ଼ିଲେ । ବଧୂରେ ପୂଜା ବନ୍ଦାପନା
 କଲେ ॥ ହସ୍ତରେ ତୋଳଣ ଅତି ସଧୀରେ । ଦୁହିଁଙ୍କି ଭସାଇ ଦେଲେ
 ନଫାରେ । ଖୋଜିଲେ ପୁଣି ସେ ନଫା ଭିତରେ । କୁମର କାମନା
 କରି ମନରେ ॥ ପାଇଲେ ତହୁଁ ତ ଶା ଗୋଟା ସାତ । ଗୁଣୀ
 ଯେବା କଲେ କରିଣ ତହୁଁ ॥ ଗଙ୍ଗାମୁଗ ଆଦି ପ୍ରସାଦ ଯେତେ ।
 ବାଣି ଦେଲେ ପୁଅ ଝିଅଙ୍କ ହାତେ ॥ ସ୍ନାନ ବଧୂସାରି ଗୃହେ
 ମିଳିଲେ । ନାନା ଆୟୋଜନ ବ୍ୟାଧାନ କଲେ ॥ ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ
 ପାଳଣା ବ୍ୟାଧାନ । କଲେ ନାନାପଲେ ନାନା ବ୍ୟଞ୍ଜନ ॥ ପାୟସ
 ପିଣ୍ଡକ ଆଦିହିଁ ପୁଣି । ଦେବଯୋଗ୍ୟ ପାକ କଲେ ସେ ଜାଣି ।
 ତଳ ଶିଆଳେ କଲେ ନ ବେଦନ । ବନ୍ଧୁକୁଟୁମ୍ବକୁ କଲେ ଅର୍ଚ୍ଚନ ।

ଉତ୍ତମ ଶାନ୍ତ ପାନ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ । ଶେଷରେ ପୁଣି ଆପଣେ
ଭୁଞ୍ଜିଲେ ॥ ଏ ରୂପେ ସାଧବାଣୀ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ । ଓଷା କଥାନକୁ
ଦେଲେ କରାଇ ॥ ଏଥୁ ଅନ୍ତରେ କିଛି ଦିନ ଗଲା । ଶାଳାବତୀ ଗର୍ଭ
ବାସ ହୋଇଲା ॥ ଜନମ ହେଲା ତାର ଏକ ପୁତ୍ର । ତେଣୁ ଅଧିକ
ତା ବଳିଲା ତତ୍ତ୍ୱ ॥ ଆଉ କରଷକୁ ମନ୍ତ୍ରୀର ନାଶ । ବ୍ରତ ପୂଜିଲା
ଅତି କାଷ୍ଠା କରି ॥ ଏ ରୂପେ ତାର ସାତ ପୁତ୍ର ହେଲେ । ଯମହୁଁ
ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ନ ପାରିଲେ ॥ ଦୁଃଖବାହନ ଓଷା ପୁଣ୍ୟ ପାଲେ । ନ
ଛାଡ଼ି ଶତ୍ରୁର ନ ବୁଝି ଜଗଲ ॥ ଶାଳାବତୀ ବଡ଼ ହରଷ ହୋଇ
ପୁତ୍ର ଗୁଣ୍ୟ କଲେ ସେ ସାତ ଶୁଭ ॥ ଶାଳାବତୀ ସେହିପରି
ହରଷ । ବ୍ରତ କରୁଥାନ୍ତି ପ୍ରତି ବରଷ ॥ ଏମନ୍ତେ କେତେ କାଳ
ଗୁଣ୍ୟ କରଲ । ଅନ୍ତେ ଯାଇ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ବସିଲେ । ଦୁଃଖବାହନଙ୍କ
ଚରଣେ ଆଶ । ପ୍ରସାଦେ କହେ ସୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ । ୪୫

—୦—

ଦ୍ଵାଂବିଶ ଛାନ୍ଦ

ଏମନ୍ତ ଛାନ୍ଦରେ ଦୁଃଖୀ ଓଷା । ଦୁଃଖବାହନଙ୍କ ପୂଜିବସ୍ତ୍ରା ॥
ନ ଶୁକେଳ ପଳ ଶୁକ୍ତିକ ପୁଣି । ଅର୍ଦ୍ଧ କରି ଦେବ ତାହାର
ପାଣି ॥ ସୁବାହୁଣକୁ ବରଣ କରବ । କଥା ଶୁଣି ଶୁଣି ଦକ୍ଷିଣ ।
ଦେବ ॥ ଦକ୍ଷିଣା ନ ଦେଇ ଘରକୁଯାଏ । ଓଷା କରି ପଳ ସେହୁ
ନ ପାଏ ॥ କୋଠୀ ଥାପି ଯେହୁ କଥା କହିବ । କେଠୀରେ
ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଥିବ ନେବ । ଏକୋଇ ଶ ଦ୍ରବ୍ୟ ଓଷାରେ ଯେତେ
ଚଣ୍ଡ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଦେବ ସୁଚିତ୍ତେ । ଓଷା ପୂଜା କରି ଘରକୁଯିବ ।
କିଛି ନ ଖାଇ ଉପବାସେ ଥିବ ॥ ଏ ଓଷା ସାମଗ୍ରୀ ଖାଇବ ନାହିଁ
ବସନ୍ତ ସ୍ନାନ କରିବ ସେ ଯାଇ ॥ ଗୁଣ୍ୟ ଆସୀ ବସିବ ବ୍ୟଞ୍ଜନ
ପୂଜିବ । ଦ୍ରବ୍ୟ ବାଣ୍ଟିବା କଥା ନ ॥ ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ଦୁଃଖୀ
ବଧୁ । କାଷ୍ଠା କଲ ନର ପାଇବ ନିଧୁ ॥ ଚଳ ଶିଆଳ

ଯେ ଏ ଓଷା କଲେ । ଦେଖିଲଟି କି ଦଶା ପାଇଥିଲେ ॥ ତେଣୁ
 ଏ ଓଷା ଯେ ପ୍ରୀତି କରିବ । ଅକ୍ଷୟ ପୁଣି ସମ୍ପଦ ପାଇବ ॥ ଯେ
 ବନ୍ଧ୍ୟା ଯେବା ମୃତ ବନ୍ଧା ନାଶ । ଅନେକ ସୁତ ହୁଅନ୍ତି ତାଙ୍କର ॥
 କାଷ୍ଠା ବଳେ କୁଷ୍ଠାଦି ରୋଗ ଯେତେ । ନାଶ ହୁଅନ୍ତି ମହାବ୍ରତେ
 ଯେ ଯାହା ଚରୁଣ କରେ ଏ ଓଷା । ଅଭରସା ନୋହେ ପାଏ
 ଭରସା ॥ ନିନ୍ଦାକରନ୍ତି ଯେ ପୁରୁଷ ନାଶ । ତାଙ୍କ କୁମରେ ଯାନ୍ତି
 ଯମପୁରୀ । ମନେ ହେଁ କେବେ ନିନ୍ଦା ନ କରିବ । କଲେ ସାତ
 ଜନ୍ମ ବନ୍ଧ୍ୟା ହୋଇବ ॥ ପ୍ରଶଂସା ସୁତଗୋକରଇ ଯେହୁ । କେବେ
 ଅପୂର୍ବ ନୁହଇ ସେହୁ ॥ ଓଷାକଥା ଅଧା ଶୁଣି ଯେ ଯଇ ।
 ସାତ ଜନ୍ମ ସେ ଅପୂର୍ବକ ହୋଇ ॥ ତେଣୁ ଅଧେ ଶୁଣିକେବେ
 ନ ଯିବ । ସଇଲେ ଯେଯାହା ମତେ ଉଠିବ । ଶୁଣି ଗୋ ସନ୍ତୋଷ
 ସୁଜନେ ହେବ । ଆନନ୍ଦରେ ଜୟ ଜୟ ବୋଲିବ ॥ ମୁଖରେ ପୂଣି
 ହୁଳ ହୁଳ ଦେଇ । ଗମନ କରିବ ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ॥ ବଳାଙ୍ଗୁ ରୁପ
 ଦୁଃଖବାହନ । ସହଜେ ତ ନିରଞ୍ଜନ ନନ୍ଦନ ॥ ଦୁଃଖବାହନ ଅଗତିର
 ଗତି । ଉଦ୍ଧୃଷ୍ଟି ପୁରୁଷେ ଯା ନାମ ଶୁଣି ॥ ଶୁଣି ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ରୋଷ
 ପ୍ରୀତି ଦୋଷେ । ଏ ଘେନି ହୋଇଲେ ମୁଖଳ ଅଂଶେ ॥ ଓଷାକରି
 ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ । ବିଶେଷ ଆଉ ନ ଧରିବ ମନ ॥ ଦୁଇ ଦଳରେ
 ଏହି ଭାବ ରହୁ । କାହାର ମନରେ ଆଶଙ୍କା ନୋହୁ ଉପହାସ
 କେବେ ନ କର ନର । ମନେ ମନେ ଦୁଃଖବାହନ ସ୍ମର ॥ ଯେହୁ
 ଉପହାସ କରିବ ଏଥୁ । ତାଙ୍କୁନେଇ ଯମ ହସିଲ ଶାସ୍ତି ॥ ଏଣୁ
 ସେ ଦୁଃଖବାହନକୁ ଆଶ । କଥା ଭଣିଲେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଦାସ ॥

ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ବେପାରୀମାନଙ୍କୁ ବଜାର ଅପେକ୍ଷା ସୁବିଧା
ଦରରେ ଦିଆଯାଏ । ଅରେ ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

କାନ୍ଦଣା

ବିହାର କାନ୍ଦଣା ଲହରୀ	ଟ ୦-୨୫
କାନ୍ଦଣା ଲହରୀ ବଡ଼	ଟ ୦-୨୫
” ” ସାନ	ଟ ୦-୩୫
ଜେମାଦେଇ କାନ୍ଦ	ଟ ୦-୩୦
ଶଶୀଦେଇ କାନ୍ଦ	ଟ ୦-୩୦
କୌଶଲ୍ୟା ସେବନ	ଟ ୦-୩୦
ସ୍ଵଧାଙ୍କ ଶୋକ	ଟ ୦-୩୦
ସୀତା ବିଳାପ	ଟ ୦-୨୦
ଯଶୋଦା ବିଳାପ	ଟ ୦-୩୦
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ କଳି	ଟ ୦-୩୦
ହରି ଅର୍ଜୁନ କଳି	ଟ ୦-୫୦
ହନୁ ଅର୍ଜୁନ କଳି	ଟ ୦-୩୦
ଶାଶୁ ବୋହୂ କଳି	ଟ ୦-୨୫

ଓଷା, ବ୍ରତ, ଫୁଲି ଓ ମେଳା

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁରାଣ	ଟ ୦-୨୦
ଅନନ୍ତ ବ୍ରତ	ଟ ୦-୨୫
କେଦାର ବ୍ରତ	ଟ ୦-୨୫
ଜନ୍ମାଷ୍ଟମୀ ବ୍ରତ	ଟ ୦-୦୦
ବଜ୍ରମହାକାଳୀ ବ୍ରତ	ଟ ୦-୨୫
ବିନାୟକ ବ୍ରତ	ଟ ୦-୨୦
ନାଗଲ ଚତୁର୍ଥୀ ବ୍ରତ	ଟ ୦-୪୦
ରବି ନାରାୟଣ ବ୍ରତ	ଟ ୦-୪୦

ସିଦ୍ଧି ଦାମାଦର ବ୍ରତ	ଟ ୦-୪୦
ସଙ୍କଟ ଚଉଁ ବ୍ରତ	ଟ ୦-୫୦
ସୋମନାଥ ବ୍ରତ	ଟ ୦-୭୦
ସୁଦଶା ବ୍ରତ	ଟ ୦-୪୦
ସାବିତ୍ରୀ ବ୍ରତ	ଟ ୦-୪୦
ଶିବବନ୍ଧୀ ବ୍ରତ	ଟ ୦-୫୦
ରାଧାଶ୍ୟାମୀ ବ୍ରତ	ଟ ୦-୬୫
ବାଲି ଚଣ୍ଡାୟା ବ୍ରତ	ଟ ୦-୩୦
ଗୁରୁ ପଞ୍ଚମୀ ବ୍ରତ	ଟ ୦-୪୦
ଶୁକ୍ରବାର ବ୍ରତ	ଟ ୧-୨୫
ଅଳଶା ଓଷା	ଟ ୦-୨୫
କୁଆଁର ପୁନେଇଁ ଓଷା	ଟ ୦-୪୦
ଖୁଦୁରୁକୁଣୀ ଓଷା	ଟ ୦-୭୦
ଗୁରୁବାର ଓଷା	ଟ ୦-୬୦
ରୁଉଳ ଭଜା ଓଷା	ଟ ୦-୭୦
ଚୈତ୍ର ମଙ୍ଗଳବାର ଓଷା	ଟ ୦-୫୦
ଜହ୍ନି ଓଷା	ଟ ୦-୧୫
ପଣ୍ଡୁ ଓଷା	ଟ ୦-୩୦
ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ଓଷା	ଟ ୦-୨୫
ବଡ଼ ଓଷା	ଟ ୦-୬୦
ବାଟ ଓଷା	ଟ ୦-୫୦
ବୁଧେଇ ଓଷା	ଟ ୦-୫୦
ଭାଇ ଜାଉନ୍ତୁଆ ଓଷା	ଟ ୦-୭୫
ଶନି ଓଷା	ଟ ୦-୬୦
ବେଣାଟି ଆଓଷା	ଟ ୦-୩୦

